

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ στην ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Οδηγός Προπτυχιακών Σπουδών (συμπλήρωμα)

Αναλυτικά Περιγράμματα Μαθημάτων

***(Π.Σ. 2023-Έναρξη από το ακαδημαϊκό έτος 2023-
2024)***

Σεπτέμβριος 2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	<i>Προπτυχιακό</i>		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να αντιληφθούν οι φοιτητές/τριες τις βασικές έννοιες της παιδαγωγικής επιστήμης, τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας καθώς και τους τομείς ανάπτυξης στην προσχολική ηλικία. Να προβληματιστούν για τη σχέση του Παιδαγωγού, παιδιού, γονέα και να κατανοήσουν τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Να εξοικειωθούν με τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις της έρευνας στην Παιδαγωγική επιστήμη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. Έχει κατανοήσει τη θεωρητική θεμελίωση των Επιστημών αγωγής και εκπαίδευσης.
2. Ερμηνεύει τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις καινοτομίες που εφαρμόζονται στους χώρους της προσχολικής αγωγής.
3. Συνειδητοποιεί τα βασικά/σύγχρονα παιδαγωγικά ζητήματα και να προβληματίζονται για την πολυπλοκότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
4. Διευκρινίζει τις εκπαιδευτικές έννοιες και όρους και τις παιδαγωγικές αντιφάσεις.
5. Αντιλαμβάνεται την πολυπλοκότητα των παραγόντων που επηρεάζουν το εκπαιδευτικό φαινόμενο.
6. Προβληματίζεται για τη σχέση του Παιδαγωγού, παιδιού, γονέα και να κατανοήσουν τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση.
7. Είναι εξοικειωμένος/η με τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις της έρευνας στην Παιδαγωγική Επιστήμη.

Γενικές Ικανότητες

- Εφαρμογή της γνώσης σε πράξη
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Τα χαρακτηριστικά της μάθησης, οι μορφές και τα μέσα διδασκαλίας.
- Η επίδραση θεωρίας την μάθησης των Piaget, Vygotsky στη διαμόρφωση των σύγχρονων μεθοδολογικών προσεγγίσεων.
- Η θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης του Gardner. Το σύστημα των προσχολικών και δημοτικών κέντρων του Ρέτζιο Εμίλια. Μέθοδοι αναπτυξιακών κατάλληλων πρακτικών.
- Μοντεσσोरιανή μέθοδος: Κριτική ανάλυση των βασικών παιδαγωγικών αρχών της. Το περιβάλλον της Μοντεσσόρι και το παιδί.
- Διερεύνηση των χαρακτηριστικών της κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών στη διαμόρφωση δεξιοτήτων κοινωνικής επάρκειας. Το κοινωνιομετρικό προφίλ των παιδιών.
- Αναγνώριση-έκφραση-διαχείριση συναισθημάτων. Η επίδραση των συναισθημάτων στη μαθησιακή διαδικασία. Ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής επάρκειας.
- Διαπροσωπικές συγκρούσεις και διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης. Η επίλυση συγκρούσεων σύμφωνα με το HighScope.
- Οι τομείς ανάπτυξης του παιδιού και οι παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη τους.
- Παρουσίαση των μαθησιακών περιοχών του παιδαγωγικού προγράμματος.
- Σχολείο και Οικογένεια. Η επίδραση του σχολείου και της οικογένειας στη διαμόρφωση συμπεριφοράς του παιδιού. Πρακτικές επικοινωνίας και συνεργασίας με

τους γονείς;

- Μέθοδοι Έρευνας στο Χώρο της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Η Εμπειρική Παιδαγωγική Έρευνα. Ποσοτικές και Ποιοτικές Μεθόδους
- Η παρατήρηση, η Συνέντευξη και το Ερωτηματολόγιο ως μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας.
- Μελέτες περίπτωσης. Προβληματισμός-Αναστοχασμός-Αξιολόγηση του μαθήματος

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο, εξαποστάσεως (σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση).	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση οπτικοακουστικού υλικού. • Παρουσιάσεις σε βιντεοπροβολέα. • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle (σύγχρονη, ασύγχρονη). • Ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω email και εφαρμογή ηλεκτρονικών φορμών αξιολόγησης. 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	20
	Ομαδική Εργασία	20
	Αυτοτελής Μελέτη	31

	Γραπτή εργασία	20
	Εργαστηριακή άσκηση	20
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στα ελληνικά.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή ομαδική εργασία: 20% (2 μονάδες) του τελικού βαθμού. • Γραπτή εξέταση: 80% (8 μονάδες) του τελικού βαθμού. • Λαμβάνεται υπόψη η παρουσία και η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα. 	

Τα κριτήρια γίνονται γνωστά στις φοιτήτριες/στους φοιτητές κατά την πρώτη συνάντηση και περιλαμβάνονται στο πλάνο του μαθήματος (syllabus) το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρούσου, Α., & Τσάφος, Β. (επιμ.) (2020). *Επιστήμη της Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Δάρδανος
- Bredenkamp και Corple, (2011). *Αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές για παιδιά προσχολικής ηλικίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π., & Μπασαγιάννη, Ε. *Οδηγός Νηπιαγωγού Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: ΟΕΔΒ http://www.pi-schools.gr/preschool_education/odigos/nipi.pdf (Accessed 03/01/2020).
- Κογκούλης, Ι. (2016). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη
- Likomitrou, S., & Avgitidou, S. (2017). Διαλογικές πρακτικές προς μια συμμετοχική προσχολική εκπαίδευση: Ένα μοντέλο υποστήριξης των εκπαιδευτικών. *Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες αγωγής και εκπαίδευσης*, 3, 69-96. doi: <http://dx.doi.org/10.12681/dial.14361>.
- Marope, P.T.M., & Kaga, Y. (Eds.) (2015). *Investing against Evidence. The Global State of Early Childhood Care and Education*. UNESCO.
- Mousena, E., & Sidiropoulou, T. (2018). Oral Communication Skills and Pedagogy, in: Cavero, B. O. & Llevot-Clvet, N. (Eds). *New Pedagogical Challenges in the 21st Century, Contributions of Research in Education*. IntechOpen.
- Ξωχέλλης, Π. Δ. (2018). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2011). *Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο σχολείο. Πρόγραμμα για την προαγωγή της ψυχικής υγείας & της μάθησης στη σχολική κοινότητα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Χατζηστεφανίδου Σ. (2015). *Ιστορία της προσχολικής αγωγής*. Εκδ. Αφοί Κυριακίδη.
- Vandenbroeck, M., Urban, M., & Peeters, J. (2016). *Pathways to Professionalism in Early Childhood Education and Care (Towards an Ethical Praxis in Early Childhood)*. London: Routledge.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- European Early Childhood Education Research Journal
- Early Childhood Journal
- Early Childhood Research Quarterly
- Early Childhood Research Quarterly

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-23102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει στους/στις φοιτητές/τριες μια γενική εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας, συμπεριλαμβανομένης της ιστορικής ανάπτυξής της, των σημαντικών σύγχρονων τομέων έρευνας και εφαρμογής αλλά και των προοπτικών της. Οι πρώτες διαλέξεις θα αφορούν στο γενικό υπόβαθρο, στην ιστορία και τη φιλοσοφία της ψυχολογίας. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε ορισμένες προσεγγίσεις σε βάθος και θα εξετάσουμε τις εφαρμογές της θεωρίας και της έρευνας σε επιλεγμένα παραδείγματα ανθρώπινων χαρακτηριστικών, ανάπτυξης και συμπεριφοράς.</p> <p>Τα θέματα του μαθήματος περιλαμβάνουν:</p> <p>Ερευνητικές μέθοδοι στην ψυχολογία, θέματα βιοψυχολογίας (νευρικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της δομής, των λειτουργιών και των συνεπειών συγκεκριμένων βλαβών), αναπτυξιακά θέματα και σχέση του με την συμπεριφορά, θεωρίες συμπεριφορισμού (αρχές της μάθησης), γνωστική ψυχολογία (π.χ. αντίληψη, μνήμη, λήψη αποφάσεων), ατομικές διαφορές (προσωπικότητα, νοημοσύνη).</p> <p>Μαθησιακά αποτελέσματα:</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχει κατανόηση της εξέλιξης της ψυχολογίας ως επιστήμης • Έχει κατανόηση της σχέσης της με άλλες επιστήμες • Συγκρίνει και αντιπαραβάλλει διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην ψυχολογία <ul style="list-style-type: none"> □ Κατανοεί τη διαδικασία με την οποία η ψυχολογική έρευνα και θεωρία έχουν εφαρμοστεί σε συγκεκριμένες πτυχές της ανθρώπινης εμπειρίας και συμπεριφοράς □ Κατανοεί βασικά και αμφιλεγόμενα ζητήματα στην ψυχολογική έρευνα και θεωρία
Γενικές Ικανότητες
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογήσενέεςκαταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομηεργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγήτηςελεύθερης, δημιουργικήςκαιεπαγωγικήςσκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ηρίζεστηςψυχολογίας.

Αντικείμενοτηςψυχολογίας.
Πρωτοπόροιστηνανάπτυξητηςεπιστήμηστηςψυχολογίας. Εξάπλωση
και κλάδοι της ψυχολογίας

2. Οιερευνητικέςμέθοδοιτηςψυχολογίας

Μετρήσεις , μεταβλητές και συσχετίσεις
Πειράματακαιπειραματικέςπαιτήσεις
Δείγμα ερευνών
Συναγωγή συμπερασμάτων
Δεοντολογία

3. Νευροεπιστήμη και συμπεριφορά

Νευρώνες
Το νευρικό σύστημα του ανθρώπου
Ο ανθρώπινος εγκέφαλος
Ανάπτυξηκαιεξέλιξητωννευρικώνσυστημάτων

4. Αίσθηση και αντίληψη

Ψυχοφυσική
Όραση
Ακοή
Οιαισθήσειςτουσώματος

5. Μνήμη

Κωδικοποίηση (Encoding)
Αποθήκευση (Storage)
Ανάσυρση (Retrieval)

6. ΜνήμηII

Πολλαπλέςμορφέςμνήμης
Αποτυχίες της μνήμης

7. ΜάθησηI

Κλασσικήεξαρτημένημάθηση

8. ΜάθησηII

Λειτουργικήεξαρτημένημάθηση Μάθηση
μέσω παρατήρησης

9. Γλώσσα και σκέψη Γλωσσική ανάπτυξη-θεωρίες της γλωσσικής ανάπτυξης Γλώσσα και σκέψη
10. Συνείδηση Συνειδητό και ασυνειδητό Ύπνος και όνειρα
11. Προσωπικότητα
12. Στρες και ψυχολογία της υγείας
13. Ανασκόπηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle Προβολή βίντεο και powerpoint για τη διδασκαλία του μαθήματος Χρήση Email για την επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	40	
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	25	
	Ομαδική εργασία	20	
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	40	
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	25	
	Συγγραφή εργασίας		
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση (100%) , η οποία θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης Απάντησης, ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων</p> <p>Δίνεται η δυνατότητα σε φοιτήτριες/τές Erasmus να παραδώσουν εργασία στην αγγλική.</p> <p>Τα κριτήρια γίνονται γνωστά στις φοιτήτριες/τους φοιτητές κατά την πρώτη συνάντηση και περιλαμβάνονται στο πλάνο του μαθήματος (syllabus) το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.</p>		

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

American Psychological Association. (2019). https://www.apa.org/pi/oema/resources/ethnicity-health/psychologists/clark
--

American Psychological Association. (2011). *Psychology as a career*. <http://www.apa.org/education/undergrad/psych-career.aspx>

Atkinson, R.L., Atkinson, R.C., Smith, E.E., Bem, D.J., & Nolen-Hoeksema, S., (2003), *Εισαγωγή στην Ψυχολογία* στο Hilgard, Τόμος Α, (Επιμ. Γ. Βορριά, Μπ. Ντάβου, Ζ. Παπαληγούρα), Εκδ. Παπαζήση

Βοσνιάδου, Σ., Νασιάκου, Μ., Χαντζή, Α., Φατούρου-Χαρίτου, Μ. (2011). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία: Βιολογικές, Αναπτυξιακές και Συμπεριφοριστικές προσεγγίσεις - Γνωστική Ψυχολογία - Κοινωνική Ψυχολογία - Κλινική Ψυχολογία*, Εκδόσεις Gutenberg.

O'Hara, M. (n.d.). *Historic review of humanistic psychology*. http://www.ahpweb.org/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=14&Itemid=24

Person, E. S. (1980). Sexuality as the mainstay of identity: Psychoanalytic perspectives. *Signs*, 5, 605-630.

Pickren, W. & Rutherford, A. (2010). *A history of modern psychology in context*. Wiley.

Rantanen, J., Metsäpelto, R. L., Feldt, T., Pulkkinen, L., & Kokko, K. (2007). Long-term stability in the Big Five personality traits in adulthood. *Scandinavian Journal of Psychology*, 48, 511- 518.

Riggio, R.E. (2013). What is industrial/organizational psychology? *Psychology Today*. <http://www.psychologytoday.com/blog/cutting-edge-leadership/201303/what-is-industrial-organizational-psychology>

Sacks, O. (2007). A neurologist's notebook: The abyss, music and amnesia. *The New Yorker*. http://www.newyorker.com/reporting/2007/09/24/070924fa_fact_sacks?currentPage=all

Schacter, D.L., Gilbert, D.T., Wegner, D.M., & Nock, M.K. (2018), *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*, (Επιμ. Στ. Βοσνιάδου), Εκδ. Gutenberg.

Shedler, J. (2010). The efficacy of psychodynamic psychotherapy. *American Psychologist*, 65(2), 98-109.

Soldz, S., & Vaillant, G.E. (1999). The Big Five personality traits and the life course: A 45-year longitudinal study. *Journal of Research in Personality*, 33, 208-232.

Thorne, B.M., & Henley, T.B. (2005). *Connections in the history and systems of psychology* (3rd ed.). Houghton Mifflin Company.

Tolman, E. C. (1938). The determiners of behavior at a choice point. *Psychological Review*, 45, 1-41.

Weisstein, N. (1993). Psychology constructs the female: Or, the fantasy life of the male psychologist (with some attention to the fantasies of his friends, the male biologist and the male anthropologist). *Feminism and Psychology*, 3, 195-210.

Westen, D. (1998). The scientific legacy of Sigmund Freud, toward a psychodynamically informed psychological science. *Psychological Bulletin*, 124, 333-371.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥ ΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υγεία και διατροφή στην πρώιμη παιδική ηλικία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4^ο πεδίο.</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υπόβαθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες γενικές γνώσεις που αφορούν στην αγωγή υγείας και στην ασφάλεια των βρεφών και των νηπίων στα πλαίσια του ρόλου του ζωσπαιδαγωγού πρώιμης παιδικής ηλικίας. Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές συμβουλές σχετικά με τις πρακτικές πρόληψης και αντιμετώπισης ατυχημάτων σε εσωτερικούς χώρους (σπίτι και βρεφονηπιακοί σταθμοί) καθώς και σε εξωτερικούς χώρους (υπαίθριοι χώροι και παιδικές χαρές).</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται την πολυδιάστατη έννοια της υγείας (σωματική, ψυχική). • Να οργανώνουν με ασφάλεια τον χώρο που περιβάλλει τα βρέφη και τα νήπια. • Να δημιουργούν τις συνθήκες για πρόληψη ατυχημάτων βρεφών και νηπίων σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους. • Να γνωρίζουν τον ρόλο του παιδιάτρου, των κοινωνικών λειτουργών και των ψυχολόγων σε σχέση με τον ρόλο του ζωσπαιδαγωγού προσχολικής ηλικίας. • Να εκτιμούν τη σπουδαιότητα της σωστής διατροφής για την ανάπτυξη βρεφών και νηπίων.

- Να αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες της κάθε ηλικιακής ομάδας αναφορικά με τα πιθανά ατυχήματα και την πρόληψή τους.
- Να αντιμετωπίζουν τα ατυχήματα μέσω των πρώτων βοηθειών.
- Να οργανώνουν προγράμματα προαγωγής της ψυχικής υγείας βρεφών, νηπίων και των οικογενειών τους.
- Να επιδιώκουν τη συνεργασία με την οικογένεια και την κοινότητα για την προαγωγή της υγείας των βρεφών και νηπίων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια/ ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής ευθύνης και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ορισμοί υγείας, διατροφής και ασφάλειας.
2. Ασφάλεια εντός και εκτός σπιτιού για βρέφη 0-12 μηνών.
3. Ασφάλεια εντός και εκτός σπιτιού για βρέφη και νήπια έως 4 ετών.
4. Διασφαλίζοντας την ασφάλεια βρεφών και νηπίων σε κέντρα προσχολικής αγωγής.
5. Αξιολόγηση πρακτικών υγείας και ασφάλειας στην Ελλάδα και σε χώρες του εξωτερικού.
6. Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων.
7. Πρώτες βοήθειες για βρέφη και νήπια.
8. Ασφάλεια και υγιεινή για βρέφη και νήπια.
9. Υγεία και διατροφή κατά τη νεογμοσύνη και την πρώιμη παιδική ηλικία.
10. Διατροφή και ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία.
11. Παιδική παχυσαρκία: ορισμός, αναγνώριση, αίτια και τρόποι αντιμετώπισης.
12. Ψυχική και σωματική υγεία βρεφών και νηπίων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ
 Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ

Πρόσωπο με πρόσωπο

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p align="center">Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία, χρήση πλατφόρμας moodle.</p>													
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p align="center">Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECT</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="right">70</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση ταινίας</td> <td align="right">20</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td align="right">20</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td align="right">40</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td align="right">150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	70	Μελέτη και ανάλυση ταινίας	20	Συγγραφή εργασίας	20	Εξετάσεις	40	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	70													
Μελέτη και ανάλυση ταινίας	20													
Συγγραφή εργασίας	20													
Εξετάσεις	40													
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150													
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση/ Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p align="center">Αναφέρονται ρητά</p>	<p>Γραπτή εξέταση στην ελληνική γλώσσα που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής. • Ερωτήσεις σύντομης απάντησης. • Αξιολόγηση και σχολιασμός ενόσυντοκιμαντέρπου αφορά την υγεία και την ασφάλεια βρεφών σε διάφορες περιοχές του πλανήτη. 													

προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που
είναι προσβάσιμα από τους
φοιτητές.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Armstrong, V. (2010). *Πρώτες βοήθειες για μωρά και παιδιά*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- Biesalski, K.H. & Grimm, P. (2008). *Εγχειρίδιο διατροφής*. Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- EwllwesL., & Simmetl (2011). *Προάγοντας την υγεία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- Megalonidou, C. (2023). *Nutrition and development in early childhood* [Undergraduate textbook]. Kallipos, Open Academic Editions. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-299>
- Santroek, J. (2023). *Η ανάπτυξη στην παιδική ηλικία (14^η έκδοση)*. Εκδόσεις: Παρισιανού
- Shelov, S. & Altmann, T. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού παιδιού*. Εκδόσεις: Πασχαλίδη.
- Shelov, S. (2013). *Ο πρώτος χρόνος του μωρού σας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη. ISBN: 978-9963-716-05-0
- Μηνούδης, Γ. (2012). *Παιδική διατροφή και ανάπτυξη*. Εκδόσεις: Κέδρος.
- Νεστορίδου, Α. (2014). *Σχολική Υγιεινή (έκδοση β)*. Politeianet.gr
- Παπαδοπούλου, Π. (2023). *Οδηγός διατροφής για εγκύους, βρέφη και μικρά παιδιά*. Εκδόσεις: Μεταίχμιο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230104	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Ανοιπιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Από την ιστοσελίδα του Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με τα στάδια γλωσσικής ανάπτυξης των παιδιών από 0-4 ετών και τις θεωρίες κατάκτησης της γλωσσικής δεξιότητας και της ψυχολογικής, γνωστικής και ψυχοκινητικής ωρίμανσης. Επίσης, οι φοιτητές/τριες επιδιώκεται να εμπλέκονται σε υλοποίηση έρευνών για τη μελέτη της παιδικής γλώσσας και της γλωσσικής εξέλιξης νηπίων και μαθητών προσχολικής αγωγής σε συγκριτικές μελέτες ή σε άλλη προσέγγιση της πρώτης ανάγνωσης και γραφής μέσα από κειμενικά είδη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- Να υλοποιούν γλωσσικές δραστηριότητες σύμφωνα με κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας της γλώσσας στην προσχολική ηλικία,
- Να επιλύουν προβλήματα αναμενόμενα της ηλικίας στην ενασχόληση με τα γράμματα και την εκμάθηση της γλώσσας,
- Να έρθουν σε επαφή με κείμενα κατάλληλα για παιδιά της ηλικίας αυτής ώστε να τα αξιοποιούν διδακτικά στο πλαίσιο της φιλιαναγνωσίας και φιλογραφίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώντας σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα):

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

Αυτόνομη εργασία

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

επαγωγικής σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

Άλλες...

.....

Εφαρμογή της γνώσης σε πράξη

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Από την κραυγή στην Ομιλία -Από τη μουτζούρα στο γράφημα:Το πέρασμα στη συνειδητή χρήση των συμβόλων στη γλωσσική εκπαίδευση:Στάδια προανάγνωσης - Τα Αναλυτικά Προγράμματα τηςΓλώσσαςγιατηνΑ τάξη άλλοτεκαι τώρα.
2. Τεχνικές διδασκαλίας στην πρώτη ανάγνωση/Παρουσίαση Παιδαγωγών που ασχολήθηκαν με την Πρώτη Ανάγνωση και Γραφή και τη γλωσσική αγωγή
3. Μοντεσοριανήμέθοδος-ΜέθοδοςΝτεκρολύ,Φρέμπελκ.ά.
4. ΑλφαβητικήμέθοδοςκαιΣυλλαβικήμέθοδος/Ηφύσητηςελληνικής Γλώσσας σε σύγκριση με τα μεθοδολογικά μοντέλα πρώτης ανάγνωσηςκαιγραφήςάλλωνχωρών.Ιστορικάστοιχείαγιατη διδασκαλία της Πρώτης Ανάγνωσης και Γραφής στο Ελληνικό ΕκπαιδευτικόΣύστημακαιτααναλυτικάπρογράμματαεκπαίδευσης των νηπίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε συγκριτική μελέτη
5. Μοντεσοριανή μέθοδος για τη γλωσσική αγωγή , Ολική μέθοδος, η δημιουργική μέθοδος της ιδεοθύελλας κ.ά.
6. Στάδιαπρογραφής/Ημησυνειδητή γραφή/ Τοπαιχνίδικαιτα προαναγνωστικά και προγραφικά στάδια
7. Αντιμετώπισηδυσκολιώνστηνπρώτηγραφήκαιανάγνωσησε φυσιολογική ανάπτυξη του λόγου και της ομιλίας
8. Γνωριμίαμεδιδακτικάύλικάκαικατασκευές/Εποπτικάμέσαστην υπηρεσίατηςπρώτηςγραφήςκαιανάγνωσης/ΤΠΕστηνγλωσσική αγωγήκαιηπαιδοπαράτηρηση,ητήρησηημερολογίουτου παιδαγωγού ως καλές πρακτικές για την εύρεση στρατηγικών ανάπτυξης γλωσσικής αγωγής σε μικρά παιδιά.
9. Νέεςπαγκόσμιες τάσεις στη διδασκαλία της πρώτης γραφής και ανάγνωσης-Μοντέλα διδασκαλίας για τη μετάβαση από το σπίτι , στονβρεφονηπιακόσταθμό,στοκέντροδημιουργικήςαπασχόλησης σ, στις εξωσχολικές δραστηριότητες, στοΝηπιαγωγείο και στο Δημοτικό-συγκριτικές αποτιμήσεις.
10. Ο ρόλος της λογοτεχνίας στην πρώτη γραφή και ανάγνωση, η λειτουργική χρήση του είδους με παραμύθια και νανουρίσματα, λαχνίσματα, ταχταρίσματα κ.λπ
11. Ανάλυση λόγου μικρών παιδιών σε ατομική έρευνα της παιδικής γλώσσας για την ηλικία αυτή-Οι κατηγορίες μελέτης τουγλωσσολόγου Halliday.

<p>12. ΒιωματικόεργαστήριοΠρώτηςΓραφήςκαιΑνάγνωσηςI</p> <p>13. ΠαρουσιάσειςΝέων Ερευνών και Μελετών για την Πρώτη ΑνάγνωσηκαιΓραφή(ήΒιωματικόΕργαστήριοΠρώτηςΑνάγνωσης και Γραφής II)</p>
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣκαιΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπομεπρόσωπο,Εξ αποστάσεωςεκπαίδευσηκ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπομεπρόσωποδιδασκαλίακαιεξ αποστάσεωςγιαεργασίεςσεσυνεργασίααν χρειαστεί., συνεργασία σε ομάδες.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΧρήσηΤ.Π.Ε.στηΔιδασκαλία,στην ΕργαστηριακήΕκπαίδευση,στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Ναι,στοβαθμόπουηαίθουσαδιδασκαλίας καλύπτει υλικοτεχνική υποδομή και πρόσβαση στο Ιντερνετ, δίδεται όμως και σχετική ενημέρωση για χρήση ΤΠΕ στην εκμάθησηΠρώτηςΑνάγνωσηςκαιΓραφής.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη&ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης(project),Συγγραφήεργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενηςμελέτηςσύμφωναμε τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις και εργαστηριακή άσκηση</p>	<p>70</p>
	<p>Μελέτη βιβλιογραφίας</p>	<p>50</p>
	<p>Εξετάσεις- Συγγραφήεργασίας</p>	<p>30</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>150</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτικήή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση/ Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήριααξιολόγησηςκαιένκαιπου είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτές Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, γραπτές εργασίες κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα και αυτοαξιολόγησηΠροφορικήεξέτασηκατά περίπτωση.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Γιαννικοπούλου, Α. (1998). Από την Προανάγνωση στην Ανάγνωση. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Βοσνιάδου, Σ. (1995). ΗΑνάπτυξητηςΓλώσσαςκαιτηςΙκανότηταςγια</p>
--

γλωσσική Επικοινωνία. Αθήνα: Gutenberg.

Κατή, Δ. (1992). *Γλώσσα και Επικοινωνία στο Παιδί*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., & Ντίνας, Κ. (2003). *Η Πληροφορική-Επικοινωνιακή Τεχνολογία στο Νηπιαγωγείο: Το παράδειγμα της Γλώσσας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Manoli, P., & Papadopoulou, M. (2012). Graphic organizers as a reading strategy: Research findings and issues. *Creative Education*, 3(3), 348-356.

Μανταδάκη, Παπαδοπούλου, Σ. (2003). *Η Μάθηση της Ορθογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ντίνας, Κ. (Επιμ.). (2003). *Η Γλώσσα και η διδασκαλία της*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Παπαδοπούλου, Σ. *Η Ολική Γλώσσα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Παπαδοπούλου, Σ. *Η συναισθηματική Γλώσσα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Παπαδοπούλου, Μανταδάκη, Σ. (2003). *Η κοινωνιοσυναισθηματική διδασκαλία της γλώσσας μέσα από το παιδικό ρεαλιστικό μυθιστόρημα*.

Άλληβιβλιογραφία: Στο Moodle και σε συνεργασία με τη διδάσκουσα δια ζώσης και εξαποστάσεως και από το AcademiaEdu. Δείτε περισσότερα για την περιγραφή του μαθήματος στο Οδηγό Σπουδών από τη ντισοσελίδα του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 κ.ε.

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-23105	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και Αγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην ιστορία και τη διδασκαλία της τέχνης καθώς και στον ουσιώδη ρόλο της στον κοινωνικό βίο. Η τέχνη, πέρα από την αισθητική λειτουργία της, κινητοποιεί τον ψυχισμό του ατόμου και αποτελεί έναν κώδικα επικοινωνίας. Η γνώση της καλλιτεχνικής παρακαταθήκης, η κατανόηση των διαφόρων μορφών έκφρασης και η συνειδητοποίηση του κοινωνικού ρόλου της τέχνης συμβάλλουν στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας.</p> <p>Ως εκ τούτου, σκοπός του μαθήματος είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές έννοιες και τις αρχές των εικαστικών τεχνών. • Να γνωρίσουν την ιστορία της τέχνης. • Να συνειδητοποιήσουν τον σημαντικό ρόλο των εικαστικών τεχνών στη διαμόρφωση της προσωπικότητας, κυρίως κατά την παιδική ηλικία. • Να καλλιεργήσουν κριτήρια για την εκτίμηση και αξιολόγηση εικαστικών έργων και δραστηριοτήτων δικών τους και άλλων (παιδιών, εικαστικών) <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <p>Α) Γνωρίζει με δημιουργικό τρόπο μορφές εικαστικών τεχνών για την αισθητική ανάπτυξη των παιδιών.</p> <p>Β) Εντάσσει εικαστικές δραστηριότητες στο γενικό πρόγραμμα σπουδών του παιδιού.</p> <p>Γ) Αναπτύσσει βασικές προσωπικές εικαστικές δεξιότητες, οικειότητα και θετική στάση απέναντι στην εικαστική δημιουργία</p> <p>Δ) Πειραματίζεται με χρώματα και άλλα δημιουργικά υλικά και μέσα (χαρτί, άχρηστα υλικά, υλικά από τη φύση)</p> <p>Ε) Δημιουργεί portfolio.</p> <p>Στ) Εμπνέεται από άλλα έργα τέχνης π.χ. ποίηση, παραμύθι, άλλο λογοτεχνικό</p>

κείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

*Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων*

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Έννοια-Ορισμός της Τέχνης. Μορφές, είδη, εξέλιξη Τέχνης. Αισθητική αγωγή και δημιουργικότητα. Κατανόηση δημιουργικότητας, δημιουργική σκέψη, αισθητική ανάπτυξη των μικρών παιδιών.
2. Οι εικαστικές Τέχνες. Βασικές έννοιες ως αφετηρία για καλλιτεχνικές εμπειρίες: το μέσο για τη δημιουργία έργου Τέχνης (υλικά, εργαλεία, τεχνικές), η μορφή και η σύνθεση σε ένα έργο Τέχνης (γραμμή, σχήμα, όγκος, αναλογία, υφή, χρώμα)
3. Οι εικαστικές Τέχνες: Εισαγωγή στο χρώμα (τόνος, απόχρωση, ένταση). Υλικά-εργαλεία και χρώμα (γιατί, με τι, πώς). Δραστηριότητες με ίχνη, σημεία, γραμμές.
4. Τέχνη, αισθητική αγωγή και γνωστική και κοινωνική ανάπτυξη. Εφαρμογές και δραστηριότητες με έργα Τέχνης. «Μαθαίνω μέσω εικαστικών Τεχνών». Η διδακτική των εννοιών στην εκπαίδευση των μικρών παιδιών μέσω της Τέχνης.
5. Η τέχνη σε χώρους έξω από τη σχολική τάξη (μουσείο, γκαλερί, εικαστικά εργαστήρια).
6. Το παιδικό σχέδιο: Στάδια ανάπτυξης, ερμηνείες. Μελέτη παραδειγμάτων, ανάλυση, σχολιασμοί.
7. Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων εικαστικών στην προσχολική εκπαίδευση στην Ελλάδα.
8. Προσέγγιση και γνωριμία με το έργο Τέχνης. Ανάγνωση εικόνας. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Artful Thinking, στοχασμός και δημιουργικότητα. Ο ρόλος του παιδαγωγού. Εφαρμογές και Παραδείγματα.
9. Οπτικός εγγραμματισμός και οι εκατό γλώσσες των παιδιών. Η προσέγγιση του Reggio Emilia.
10. Η αισθητική στον χώρο του παιδικού σταθμού. Το Κέντρο Τέχνης στην προσχολική τάξη.
11. Δισδιάστατες κατασκευές και δραστηριότητες. Πειραματισμοί και εφαρμογές με υλικά ζωγραφικής. Collage και κολλητική-Υλικά και τεχνικές
12. Τρισδιάστατες κατασκευές και δραστηριότητες. Πειραματισμοί και εφαρμογές με υλικά πλαστικής, γιγαντοκατασκευές, άχρηστου υλικού και υλικά από τη φύση. Προτεινόμενες δραστηριότητες για μικρά παιδιά
13. Αξιολόγηση της αισθητικής ανάπτυξης του παιδιού, της ανταπόκρισης στην Τέχνη και της δημιουργικότητας. Στρατηγικές για την ενίσχυση της εικαστικής έκφρασης των παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας. Ο ρόλος του παιδαγωγού.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Εκπαιδευτικά λογισμικά σχετικά με την Εικαστική Αγωγή Επισκέψεις σε Ψηφιακά Μουσεία Τέχνης Υποστήριξη από την πλατφόρμα moodle (ασύγχρονη επικοινωνία), βιντεο-διαλέξεις. Επικοινωνία με φοιτητές/ριες με e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα <i>standard</i> του EC	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	35
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	35
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	10
	Συγγραφή εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Προφορική Εξέτασή • Γραπτή Εξέταση με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών με ερωτήσεις σύντομης απάντησης με ατομική εργασία <ul style="list-style-type: none"> • Με παρουσίαση ατομικού φακέλου (portfolio) Τα κριτήρια γνωστοποιούνται στους φοιτητές από την πρώτη συνάντηση του μαθήματος και αναρτώνται στην πλατφόρμα moodle στο αντίστοιχο πεδίο.	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Addison, N. & Burgess, L. [Eds] (2003). *Issues in art and design teaching*. London and New York: Routledge Falmer.
- Anning, A. & Ring, K. (2004). *Making sense of children's drawings*. Berkshire and New York: Open University Press.
- Baggett, K.M., Davis, B., Feil, E.G., Sheeber, L.L., Landry, S.H., Carta, J.J., & Leve, C. (2010). Technologies for expanding the reach of evidence-based interventions: Preliminary results for promoting social-emotional development

- inearlychildhood. *Topics in Early Childhood Special Education*, 29(4), 226-238.
- Bamford, A. (2006). *The wow factor: global research compendium on the impact of the arts in education*. New York: Waxmann.
- Erstein, A. & Τρίμη, Ε (2005). *Εικαστικές τέχνες και μικρά παιδιά Ενισχύοντας τους μικρούς καλλιτέχνες*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Erstein, A.S. (2008) Thinking about Art: encouraging art appreciation in early childhood settings, in D. Koralek (Ed.) *Spotlight on Young Children and the Creative Arts*, pp. 5-7. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children (NAEYC).
- Schulte, C.M. & Thompson, C.M. (2018). *Communities of Practice: Art, Play, and Aesthetics in Early Childhood*. Springer Cham <https://doi.org/10.1007/978-3-319-70644-3>
- Βάος, Α. (2008). *Ζητήματα διδακτικής των εικαστικών τεχνών. Το καλλιτεχνικό εγχείρημα ως παιδαγωγική πράξη*. Αθήνα: Τόπος.
- Γιαλουράκη, Σ. (2005). *Το κουτί της Τέχνης*. Αθήνα: Δίπτυχο.
- Καπουλίτσα, Θ. (2009). *Εικαστικές προσεγγίσεις στην προσχολική αγωγή*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Λαμνή, Κ. (2019). *Η τέχνη στην καλλιέργεια και ανάπτυξη του οπτικού γραμματισμού και του προφορικού λόγου του νηπίου στην προσχολική αγωγή*. Θεσσαλονίκη: Αφοί ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ ISBN - 978-960-599-303-0
- Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2005). *Όταν τα παιδιά μιλούν με το σχέδιο*. Αθήνα: Ατραπός - Περιβολάκι
- Παπαδοπούλου, Μ. (2004). *Παίζοντας τέχνη με τα παιδιά*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Τρούλη, Σ., Κοντοπόδης, Μ., & Graeser, S. (2016). *Το παιδικό και Εφηβικό ιχνογράφημα στην Εκπαιδευτική και Ψυχολογική έρευνα: Ιστορία, Μεθοδολογικά Ζητήματα και Παραδειγματική Ανάλυση*. Αθήνα: Ίων.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:**
Art Education Journal: <https://www.arteducators.org/research/art-education-journal>
International Journal of Education Through Art: <https://www.insea.org/>
International Journal of Education and Arts: <http://www.ijea.org/>
Journal of Aesthetic Education: <https://www.press.uillinois.edu/journals/jae.html>
Studies in Art Education - A Journal of Issues and Research: <https://www.naea-reston.org/>
The International Journal of Art and Design Education: <https://www.nsead.org/publications/ijade/>

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ και ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Η αναπτυξιακή ψυχολογία αποτελεί έναν κλάδο της ψυχολογίας, ο οποίος διερευνά την ανάπτυξη και τις αλλαγές στη σκέψη, τα συναισθήματα και τη συμπεριφορά του ανθρώπου. Η ανάπτυξη είναι μία διεργασία, η οποία εμπλέκει το παιδί σε ένα δυναμικά μεταλλασσόμενο περιβάλλον. Το κύριο αντικείμενο της αναπτυξιακής ψυχολογίας είναι η κατανόηση της αναπτυξιακής διαδοχής που διέρχονται οι άνθρωποι καθώς μεγαλώνουν καθώς και των παραγόντων που προωθούν ή αναστέλλουν την ανάπτυξη. Αντιλαμβάνεται την ανθρώπινη ανάπτυξη ως αποτέλεσμα του συνδυασμού της αλληλεπίδρασης της βιολογίας, των ατομικών χαρακτηριστικών (γνωστικών και κοινωνικο-συναισθηματικών) και του περιβάλλοντος (φυσικού και κοινωνικού). Στο συγκεκριμένο μάθημα συζητούνται οι βασικές θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας και περιγράφεται η τυπική αναπτυξιακή πορεία στη βρεφική και πρώιμη παιδική ηλικία, δίνοντας έμφαση στα βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της σωματικής, γνωστικής, γλωσσικής, κοινωνικής ανάπτυξης και ανάπτυξης της προσωπικότητας.</p> <p>Μαθησιακά αποτελέσματα: Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Κατανοούν τις βασικές αρχές της ανάπτυξης των παιδιών στον ψυχοκινητικό, γνωστικό, συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα • Γνωρίζουν την τυπική πορεία της ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της βρεφικής και νηπιακής ηλικίας • Συζητούν τις βασικές θεωρίες της ανάπτυξης και να έχουν αναπτύξει κριτική θεώρηση αυτών • Ερμηνεύουν τη συμπεριφορά του ανθρώπου ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης μεταξύ γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων.

Γενικές Ικανότητες	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	με τη χρήση και των
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία	
Ομαδική εργασία	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων	
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η εμφάνιση της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
2. Βασικές θεωρίες της ανάπτυξης
3. Προγενετικό περιβάλλον
4. Η βιοσωματική και ψυχοκινητική ανάπτυξη του βρέφους
5. Η γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη του βρέφους
6. Η πορεία της συναισθηματικής ανάπτυξης
7. Η εξέλιξη και τα είδη του δεσμού
8. Η γνωστική και γλωσσική ανάπτυξη στην ηπιακή ηλικία
9. Η ταυτότητα του ρόλου του φύλου
10. Η ανάπτυξη της ηθικότητας
11. Η ψυχοκοινωνική ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία
12. Η γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη στην πρώιμη παιδική ηλικία
13. Ανασκόπηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle Προβολή βίντεο και powerpoint για τη διδασκαλία του μαθήματος Χρήση Email για τη νεπικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις	40	
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	30	
	Ομαδική εργασία	25	
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	30	
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	25	
	Συγγραφή εργασίας		
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική		

ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Γραπτή τελική εξέταση (100%) , η οποία θα περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ερωτήσεις σύντομης Απάντησης, ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων

Τα κριτήρια γίνονται γνωστά στις φοιτήτριες/τους φοιτητές κατά την πρώτη συνάντηση και περιλαμβάνονται στο πλάνο του μαθήματος (syllabus) το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ainsworth, M. D. S., & Bell, S. M. (1970). Attachment, exploration, and separation: Illustrated by the behavior of one-year-olds in a strange situation. *Child Development*, 41, 49-67.

Arnett, J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55(5), 469-480.

Bahr, S. J., & Hoffman, J. P. (2010). Parenting style, religiosity, peers, and adolescent heavy drinking. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs*, 71, 539-543.

Baillargeon, R. (2004). Infants' reasoning about hidden objects: Evidence for event-general and event-specific expectations. *Developmental Science*, 7(4), 391-424.

Cole, M., & Cole, S. R. (2000, 2002). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (Τόμ. Α', Β', Γ') (Μετ. Μ. Σόλμαν, Επιμ. Ζ. Παπαληγούρα & Π. Βορριά). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Coleman, J. (2013). *Ψυχολογία της εφηβικής ηλικίας* (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Craig, G. L., & Baucum, D. (2007). *Η ανάπτυξη του ανθρώπου*. Η (Τόμ. Α', Β') (Επιμ. Π. Βορριά). Αθήνα: Παπαζήση.

Dunn, J. (1999). *Ο ιστένας προσωπικές σχέσεις των μικρών παιδιών* (Μετ. Χ. Παπαηλιού, Επιμ. Π. Βορριά & Ζ. Παπαληγούρα). Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.

Feldman, R. (2010). *Εξελικτική Ψυχολογία* (Α' & Β' τόμος) (Επιμ. Η. Μπεζεβέγκης), Αθήνα: Gutenberg.

Hayes, N. (1998). *Εισαγωγή στη Ψυχολογία*. Τόμ. Β' (Επιμ. Ι. Παρασκευόπουλος). Αθήνα: Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥ ΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιχνίδι και Μάθηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4^ο πεδίο.</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<p>Αυτοτελείς διαλέξεις θεωρητικού περιεχομένου των βασικών εννοιών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι παιδαγωγικές θεωρίες για το παιχνίδι • Η έννοια και οι μορφές του παιχνιδιού - δομή και οργάνωση παιχνιδιού • Το περιβάλλον, το παιχνίδι και η δημιουργικότητα στην προσχολική εκπαίδευση • Παιγνιώδης μάθηση - η επίδραση στην ανάπτυξη της σκέψης και μάθησης των μικρών παιδιών - ο ρόλος του/της παιδαγωγού στον σχεδιασμό της παιδαγωγικής διαδικασίας • Η περίπτωση του Summer Hill • Η αξία του παιδαγωγικού υλικού και εξοπλισμού • Η περίπτωση του Montessori School • Η συνεργατική μάθηση στην προσχολική ηλικία • Η περίπτωση του High/Scope • Το παιχνίδι ως μέσο ανάπτυξης των βασικών ικανοτήτων στην προσχολική ηλικία • Παιγνιοθεραπεία και θεραπευτικά παιχνίδια 	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ:	ΟΧΙ		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΣ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://moodle.teithe.gr/course

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

- Ανασκόπηση των θεωριών του παιχνιδιού.
- Κατανόηση της επίδρασης του περιβάλλοντος, του παιχνιδιού και της δημιουργικότητας στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας.
- Ανασκόπηση της έννοιας και των μορφών του παιχνιδιού.
- Μελέτη της επίδρασης της παιγνιώδους μάθησης στην ανάπτυξη της σκέψης και της μάθησης των μικρών παιδιών.
- Αξιολόγηση του ρόλου του/της παιδαγωγού στην οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος και τον σχεδιασμό της παιδαγωγικής διαδικασίας.
- Μελέτη της αξίας του παιδαγωγικού υλικού και εξοπλισμού.
- Εξοικείωση με τη συνεργατική μάθηση στην προσχολική ηλικία.
- Αναγνώριση του παιχνιδιού ως μέσο ανάπτυξης των βασικών ικανοτήτων στην προσχολική ηλικία.
- Μελέτη της παιγνιοθεραπείας και των θεραπευτικών παιχνιδιών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Διερευνητική και ανακαλυπτική ικανότητα.
- Επικοινωνιακή ικανότητα.
- Κριτικός στοχασμός και αναστοχασμός.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά στην διερεύνηση της επίδρασης του μαθησιακού

περιβάλλοντος, καθώς και τη σημασία του παιχνιδιού και της δημιουργικότητας στην ολόπλευρη ανάπτυξη του μικρού παιδιού. Αναφέρεται έννοια και σημασία του παιχνιδιού ως πλαίσιο μάθησης στην προσχολική ηλικία, οι μορφές του παιχνιδιού, οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της παιγνιώδους μάθησης στην προσχολική ηλικία και η επίδραση στην ανάπτυξη της σκέψης και της μάθησης των μικρών παιδιών. Αναλύεται η οργάνωση του προσχολικού περιβάλλοντος, η αξία του παιδαγωγικού υλικού και εξοπλισμού και η λειτουργικότητά του. Περιγράφονται οι διαδικασίες μάθησης στην προσχολική ηλικία και συγκεκριμένα η συνεργατική μάθηση, ο ρόλος του/της παιδαγωγού στην οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος και ο σχεδιασμός της παιδαγωγικής διαδικασίας με βάση το παιχνίδι. Παρουσιάζεται η μέθοδος της παιγνιοθεραπείας και μελετώνται περιπτώσεις οργανωμένου και ελεύθερου παιχνιδιού σε περιβάλλοντα προσχολικής αγωγής.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο ή Εξαποστάσεως εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση Βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standard του ECT</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	40
	Ομαδική Εργασία	20
	Αυτοτελής Μελέτη	51
	... ...	... ...
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας</i>	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική	

<p>αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση/ Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμπερασματική Αξιολόγηση (Βαθμολόγηση)-100%</p> <p>Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής & Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ομαδική εργασία</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Κατανόηση των θεωριών του παιχνιδιού. ✓ Κατανόηση της επίδρασης του περιβάλλοντος, του παιχνιδιού και της δημιουργικότητας στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού προσχολικής ηλικίας. ✓ Κατανόηση της έννοιας και διάκριση των μορφών του παιχνιδιού. ✓ Αναγνώριση της επίδρασης της παιγνιώδους μάθησης στην ανάπτυξη της σκέψης και της μάθησης των μικρών παιδιών. ✓ Αξιολόγηση του ρόλου του/της παιδαγωγού στην οργάνωση του μαθησιακού περιβάλλοντος και τον σχεδιασμό της παιδαγωγικής διαδικασίας. ✓ Αναγνώριση της αξίας του παιδαγωγικού υλικού και εξοπλισμού. ✓ Εξοικείωση με τη συνεργατική μάθηση στην προσχολική ηλικία. ✓ Αναγνώριση του παιχνιδιού ως μέσο ανάπτυξης των βασικών ικανοτήτων στην προσχολική ηλικία. ✓ Εξοικείωση με τη μέθοδο της παιγνιοθεραπείας και των θεραπευτικών παιχνιδιών. <p>Τα κριτήρια είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές μέσω του Οδηγού Σπουδών.</p>
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Dahlke, T. (2008). *365 παιδικά παιχνίδια, ένα για κάθε μέρα*. Αθήνα: Πατάκης.

Feierabend, J. M., & Kahan, J. L. (2020). *Μπορείς να κινηθείς με αυτόν τον τρόπο; Το βιβλίο της κινητικής εξερεύνησης*. Αθήνα: Νίκος Θερμός και Σία ΙΚΕ.

Fleer, M. (2018). *Το παιχνίδι στην προσχολική ηλικία. Από τις προσωπικές εμπειρίες στις σύγχρονες θεωρίες*. Θεσσαλονίκη: Σοφία Α.Ε.

Γερμανός, Δ. (2002). *Οι τοίχοι της γνώσης*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός-Κ. Δαρδανός Ο.Ε.

Γερμανός, Δ. (2005). *Χώρος και διαδικασίες αγωγής. Η παιδαγωγική ποιότητα του χώρου*. Αθήνα: Gutenberg.

Γιαννικοπούλου, Α. (1998). *Από την Προανάγνωση στην Ανάγνωση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Κακανά, Δ.Μ. (2018). *Ομάδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε.

Κατή, Δ. (1992). *Γλώσσα και Επικοινωνία στο Παιδί*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., & Ντίνας, Κ. (2003). *Η Πληροφορική-Επικοινωνιακή Τεχνολογία στο Νηπιαγωγείο: Το παράδειγμα της Γλώσσας*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Manoli, P., & Papadopoulou, M. (2012). Graphic organizers as a reading strategy: Research findings and issues. *Creative Education*, 3(3), 348-356.

Μανταδάκη, Παπαδοπούλου, Σ. (2003). *Η Μάθηση της Ορθογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μαρούδας, Η. (2017). *Το θεατρικό παιχνίδι ως εργαλείο βελτίωσης των σχέσεων μεταξύ των μαθητών*. Θεωρία, έρευνα, δειγματικές εφαρμογές. Αθήνα: Δημήτριος Νίκ Παντελής.

Μιχαλοπούλου, Κ., & Χιωτάκη, Ε. (2008). *Η ανακάλυψη και κατανόηση του περιβάλλοντος*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Neill-Sutherland, A. (2019). *Θεωρία και πράξη της αντι-αυταρχικής εκπαίδευσης. Το παράδειγμα του Summerhill*. Αθήνα: Κουκκίδα.

Ντίνας, Κ. (Επιμ.). (2003). *Η Γλώσσα και η διδασκαλία της*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Παπαδοπούλου, Σ. *Η Ολική Γλώσσα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Παπαδοπούλου, Σ. *Ήσυναισθηματική Γλώσσα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Παπαδοπούλου, Μανταδάκη, Σ. (2003). *Η κοινωνιοσυναισθηματική διδασκαλία της γλώσσας μέσα από το παιδικό ρεαλιστικό μυθιστόρημα*.

Σιβροπούλου, Ρ. (1997). *Η οργάνωση και ο σχεδιασμός του χώρου (νηπιαγωγείου) στο πλαίσιο του παιχνιδιού*. Αθήνα: Πατάκης.

Σιβροπούλου, Ρ. (2010). *Από το παιχνίδι με κανόνες στο γραμματισμό*. Αθήνα: Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός Ο.Ε.

Σιβροπούλου, Ρ. (2019). *Παιχνίδια και μαθησιακά κέντρα στον ηπιαγωγείο*. Αθήνα: Πατάκης.

Για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των νηπίων: Εκπαιδευτικού λυκείου ηλεκτρονικά μετέντε βιβλία για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής που συνέγραψε η Σμαράγδα Παπαδοπούλου για το πρόγραμμα ΕΣΠΑ βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα <http://www.uoi.gr/roma> στο λήμμα «εκπαιδευτικού λυκείου» στο όνομα της υποψήφιας (βιβλία για τη διδασκαλία της γλώσσας που απευθύνονται σε παιδιά, για προφορικό και γραπτό λόγο - και βιβλία για το δάσκαλο, επιστημονική μελέτη για το σχεδιασμό) (υπό έκδοση και σε εκδοτικό οίκο 2024).

Άλλη βιβλιογραφία: Στο Moodle και σε συνεργασία με τη διδάσκουσα διαζώσης και εξ αποστάσεως και από το AcademiaEdu. Δείτε περισσότερα για την περιγραφή του μαθήματος στο Οδηγό Σπουδών από την ιστοσελίδα του Τμήματος για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 κ.ε.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230204	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΤΩΝ ΒΡΕΦΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΟΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις πρώτες γνώσεις για τις φάσεις ανάπτυξης και τις ανάγκες των βρεφών καθώς και την ψυχοπαιδαγωγική τους σημασία. Να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της αγωγής των βρεφών καθώς και τη συμβολή της διατροφής και της φροντίδας στην ολόπλευρη ανάπτυξη των βρεφών. Να κατανοήσουν τον ρόλο και τα καθήκοντα του παιδαγωγού προσχολικής ηλικίας.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες σε επίπεδο γνώσης θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν τις πρώτες ικανότητες και τις διεργασίες ανταπόκρισης του νεογέννητου βρέφους • Επιδεικνύουν την γνώση της ολόπλευρης ανάπτυξης του βρέφους • Διακρίνουν και να καλύπτουν τις βασικές ανάγκες του βρέφους (σωματικές, κινητικές, συναισθηματικές, κοινωνικές, νοητικές) • Αναγνωρίζουν τη σημασία της διατροφής στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού • Γνωρίζουν τις αρχές που διέπουν την αγωγή βρεφών και πώς αυτές εφαρμόζονται σε ένα πλαίσιο αγωγής.

- Οργανώνουν την ψυχοπαιδαγωγική ενασχόληση με το βρέφος
- Οργανώνουν και να καθορίζουν τις παιδαγωγικές αρχές ενός πλαισίου αγωγής και φροντίδας.
- Κατανοούν το ρόλο και τα καθήκοντα του/της παιδαγωγού προσχολικής ηλικίας

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ορόλος και τα καθήκοντα του παιδαγωγού προσχολικής ηλικίας.
- Περίοδοι προγεννητικής ανάπτυξης/Φάσεις ανάπτυξης του εμβρύου.
- Περιγεννητική περίοδος. Γέννηση-Οι πρώτες ικανότητες του νεογνού.
- Σχέση μητέρας-νεογνού: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση του αρχικού δεσμού.
- Αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, βασικές ανάγκες βρεφών και η σημασία τους στην εξατομικευμένη αγωγή.
- Διατροφή των βρεφών και ανάπτυξη.
- Ούπνος των βρεφών-διαταραχές.
- Η σημασία της σωστής φροντίδας στο σωματική και ψυχοσυναισθηματική εξέλιξη των βρεφών.
- Βασικές αρχές αγωγής και φροντίδας των βρεφών.
- Φροντίδα και αγωγή στον βρεφικό σταθμό-Η φροντίδα ως παιδαγωγική πράξη.
- Ψυχοπαιδαγωγική ενασχόληση με το βρέφος. Ασκήσεις, παιχνίδια, δραστηριότητες.
- Οργάνωση περιβάλλοντος για παιδιά βρεφικής ηλικίας. Βασικά στοιχεία για τον εξοπλισμό και δημιουργία θετικού ψυχολογικού/παιδαγωγικού κλίματος.

και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο και χρήση του Problem Based Learning		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle Χρήση email για την επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες Χρήση Τ.Π.Ε. στη διαζώση διδασκαλία		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εξαμήνου	Εργασίας
	Διαλέξεις		40

	Δραστηριότητες αναστοχασμού	20
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	20
	Συγγραφή εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	Εργασία ατομική ή σε ομάδες των δύο ατόμων (30%) Γραπτή τελική εξέταση (70%) (συμπερασματική) Γραπτή τελική εξέταση: <ul style="list-style-type: none"> • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • ερωτήσεις ανάπτυξης 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Brammer G., Slater A., & Butterworth G. (2012). *Η ανάπτυξη των βρεφών*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Brazelton, B. T., & Cramer., B. (2009). *Η πρώτη πρώτη σχέση*. Αθήνα: Παπαζήσης

Bruner, J. (1983). *Child's talk: Learning to use language*. New York, NY: Norton.

Cole, M., & Cole, S. (2002). *Η ανάπτυξη των παιδιών. Η αρχή της ζωής: Εγκυμοσύνη, τοκετός, βρεφική ηλικία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Elfer, P., Goldschmied, E., & Selleck, D. Y. (2012). *Key persons in the early years: Building relationships for quality provision in early years settings and primary schools*. New York, NY: Routledge.

Leach, P. (2018). *Τα πρώτα κρίσιμα χρόνια του παιδιού μας*. Εκδόσεις: Α.ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ.

Shelov, S. & Altman, T. (2012). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού παιδιού*. Αθήνα: Πασχαλίδης.

Shelov, S. (2012). *Ο πρώτος χρόνος του μωρού σας*. Εκδόσεις: Broken Hill Publishers LTD

Λιολιόπουλος Θ., (2004). *Ο εγκέφαλος και η ανάπτυξη του παιδιού*. Θεσσαλονίκη: εκδόσεις ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Μουρέι Α. (2017). *Η ψυχολογία των βρεφών: Πώς οι σχέσεις υποστηρίζουν την ανάπτυξη των βρεφών από τη γέννηση μέχρι τη ηλικία των δύο ετών*. Εκδόσεις Παπαζήσης

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Ανοιπιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	6
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου - Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων διδακτικής επάρκειας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	Ναι		
Η ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	από την ιστοσελίδα του Τμήματος και πλατφόρμα Moodle		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ναύκλοσ που δών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διάβιου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στις αφηγηματικές τέχνες, τη δημιουργική έκφραση στην τάξη με μικρά παιδιά και τη θεωρητική ένταξη του μαθήματος στην αφηγηματολογία, στην κριτική και ιστορική επισκόπηση της παιδικής λογοτεχνίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να συμμετέχουν σε βιωματικές ασκήσεις ζύφους,
- Να γνωρίσουν δημιουργικές τεχνικές έκφρασης και δραστηριότητες για παιδιά,
- Να γράφουν δημιουργικά κείμενα για διαφορετικές μαθησιακές περιστάσεις,
- Να γνωρίσουν βιβλία και συγγραφείς παιδικής λογοτεχνίας, εικονογράφους και εκδότες παιδικής λογοτεχνίας, ερευνητές της παιδικής λογοτεχνίας ως προς τη δουλειά τους στον τομέα αυτό,
- Να παρουσιάζουν σε χώρους εντός και εκτός πανεπιστημίου με όποιο τρόπο επιλέξουν,
- Να κατασκευάζουν βίντεο με γλωσσικό υλικό για διδακτική χρήση,
- Να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις λόγου και τέχνης σε εφαρμογές γλωσσικών τεχνών,
- Να συνεργάζονται με φορείς και συμφοιτητές σε εκπαιδευτικά θέματα έχοντας ως εργαλείο την αφήγηση, την προφορική και γραπτή λογοτεχνία για μικρά παιδιά που θα μπορούσε ενδεχομένως να ενδιαφέρει και άλλες ηλικίες.
- Να βελτιώσουν την προφορική και γραπτή έκφραση,
- Να καταπολεμηθεί ο φόβος έκθεσης σε ακροατήριο,
- Να υπάρξει ενεργός συμμετοχή σε παιχνίδια ζύφους στην τάξη,
- Να εξελιχθεί η συμμετοχική διαδικασία του πειστικού λόγου και της επιχειρηματολογίας σε αγώνες λόγων, ντιμπέιτ ή μικρές παρουσιάσεις πάνω σε επιλεγμένα θέματα σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων στο πλαίσιο της ενεργητικής μάθησης και διδασκαλίας,
- Να γνωρίσουν λογοτεχνικά ρεύματα και κειμενικά είδη της παιδικής λογοτεχνίας σε πεζό και ποιητικό λόγο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώντας σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα):

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

και πληροφοριών, με τη χρήση και των

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

απαραίτητων τεχνολογιών

πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών . Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής σκέψης, κριτική άσκηση, αυτόνομη και ομαδική εργασία, επικοινωνιακή ικανότητα, λήψη αποφάσεων Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις σε σχέση με την προσαρμογή του γλωσσικού μαθήματος στη διδακτική επάρκεια και επικοινωνιακή σχέση με μαθητές. Πειθώ και επιχειρηματολογία, εργασία σε διεθνές περιβάλλον	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<p>(1) Εισαγωγή στις αφηγηματικές τέχνες, τη δημιουργική έκφραση στην τάξη με μικρά παιδιά και θεωρητική ένταξη του μαθήματος στην αφηγηματολογία, στην κριτική και ιστορική επισκόπηση της παιδικής λογοτεχνίας .</p>
<p>(2) Βασικές αρχές για τη μέθοδο της αφήγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία με χρήση παιδικής λογοτεχνίας. Διαχωρισμός προφορικής και γραπτής αφήγησης.</p>
<p>(3) Τεχνικές και παραδείγματα από κείμενα είδη όπως παραμύθι. Χρήση ΤΠΕ και ζωντανές αφηγήσεις παραμυθιών. Η γλώσσα της λαϊκής αφήγησης άλλοτε και τώρα, ο ρόλος της προσωδίας του λόγου και μουσικές αφηγήσεις, τα ακουστικά βιβλία και τα εικονοβιβλία, τα τρισδιάστατα και ψηφιακά βιβλία για μικρά παιδιά. (pop up books, digital literacy).</p>
<p>(4) Η προσωδία του λόγου στην ποιητική αφήγηση, παραδείγματα. Σημασιολογία της γλώσσας με δοκιμές σε ανάγνωση και χρήση κειμένων στην ομάδα. Παιχνίδια ύφους στην παιδική ποίηση και τα νανουρίσματα. , η λαϊκή λογοτεχνία για μικρά παιδιά άλλοτε και τώρα.</p>
<p>(5) Συγκέντρωση και κατασκευή γλωσσικού υλικού για τη διδασκαλία της δημιουργικής γλωσσικής έκφρασης, της λογοτεχνικής γλώσσας και συνεργασία διαφόρων διδακτικών αντικειμένων σε ένα πρόγραμμα διάχυσης του υλικού που θα ετοιμάσουμε για ερευνητική / πιλοτική εφαρμογή σε αποδέκτες αφηγήσεων μας παιδιά και μεγάλους.</p>
<p>(6) Η δημιουργική έκφραση , κατασκευή αφηγήσεων με στόχο την ενημέρωση και τη γλωσσική αγωγή των παιδιών, π.χ. δημοσιογραφική αφήγηση, αισθητική αφήγηση σε θεατρική γλώσσα και διασκευές για χρήση προς ειδικό ακροατήριο (πχ πώς αφηγούμαστε κάτι όταν το ακροατήριό μας περιλαμβάνει άτομα με ειδικές ανάγκες, συγκεκριμένη ηλικία ανθρώπων, μορφωτικό επίπεδο, καταγωγή από διάφορα γεωγραφικά σημεία της ελληνικής επικράτειας.</p>

Διαλεκτολογία και αφήγηση	
(7) Θέματα αφηγηματικών τεχνικών στην παιδική λογοτεχνία για την αντιμετώπιση ή τη διάγνωση της λεκτικής και μη λεκτικής βίας σε κείμενα με αποδέκτες παιδιά, θέματα κοινωνικής ενσυναίσθησης και διαχείρισης κρίσεων με εργαλείο την αφήγηση προσωπικών/πραγματικών ιστοριών ζωής.	
(8) Βιογραφία και αυτοβιογραφία στην αφήγηση και οι διαστάσεις της αποτελεσματικής μάθησης με εργαλείο τέτοιες αφηγήσεις. Μέθοδος Ιστοριών Ζωής στην επιστημονική έρευνα της παιδικής λογοτεχνίας.	
(9) Προφορική γλώσσα στη διδασκαλία και μάθηση. Θέματα ενισχυτικής διδασκαλίας και αντιμετώπισης ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών κατά περίπτωση (case studies). Ανάλυση λόγου σε προφορικές αφηγήσεις ηλικιακών ή άλλων ομάδων στην έρευνα: Όταν τα παιδιά μας λένε τις ιστορίες τους και δημιουργούν παίζοντας μεταξύ τους, ομαδική συγγραφή και αλληλεπίδραση λογοτεχνική-λέσχες ανάγνωσης παιδικής λογοτεχνίας και δημιουργικής γραφής	
(10) Η αποτελεσματική διδασκαλία με τεχνικές αφήγησης κατά τη διδασκαλία σε επικοινωνιακό επίπεδο για την καλλιέργεια κλίματος συνεργασίας και φιλικής συνύπαρξης και στην αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς.	
(11) Η γλώσσα του ραδιοφώνου και των ΜΜΕ στην αφήγηση με μικρά παιδιά και δημιουργικές εκφάνσεις των γλωσσικών αυτών επιλογών στην παιδική ζωή.	
(12) Αναλυτικά προγράμματα σπουδών για διδακτικές στρατηγικές οικειοποίησης αφηγηματικών περιεχομένων της παιδικής λογοτεχνίας στην προσχολική εκπαίδευση και γενικά στη σχολική ζωή.	
(13) Η λογοτεχνική αφήγηση ως αλήθεια και ψέμα. Η ρητορική, η πολιτική γλώσσα αφήγησης και η Πειθώ στην επιχειρηματολογία και τον πειστικό διάλογο με πειραματική/εμπειρική εφαρμογή εντός και εκτός Πανεπιστημίου. Διοργάνωση Ντιμπέιτ πάνω σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος, από την επικαιρότητα κ. ά. Δύνανται να συμμετέχουν μαθητές ή άλλοι εθελοντές σπουδαστές μας προκειμένου να αναπτυχθεί το δημιουργικό προφίλ των φοιτητών μας σε συγγραφή παιδικής λογοτεχνίας και διδακτικής της αξιοποίησης.	
(14) Δείτε περισσότερα στην περιγραφή του μαθήματος από τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος (2023-2024 και εξής).	

(15) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, βιωματικά παιχνίδια και διδακτικά παραδείγματα σε πειραματικό σχεδιασμό και εκτέλεση στο μάθημα, εξ αποστάσεως
--	---

	διδασκαλία και συντονισμός για συνεργασίες εκτός μαθήματος																	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Οι φοιτητές παραπέμπονται σε ιστοσελίδες σχετικές με τα διδακτικά εγχειρίδια της γλώσσας και τα Αναλυτικά προγράμματα της ακρόασης και ομιλίας χρησιμοποιώντας και Τ.Π.Ε. εφόσον υπάρχει στο χώρο διδασκαλίας η υλικοτεχνική υποδομή και η πρόσβαση στο διαδίκτυο. Αλλά και εκτός αίθουσας, σε συνεργασία με ΜΜΕ																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="692 524 1038 591">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1038 524 1385 591">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="692 591 1038 696">Παρακολούθηση- Συμμετοχή στο μάθημα</td> <td data-bbox="1038 591 1385 696">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 696 1038 831">Εργαστηριακή άσκηση Πεδίου. Ανάλυση λόγου ή μελέτη περίπτωσης</td> <td data-bbox="1038 696 1385 831">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 831 1038 936">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1038 831 1385 936">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 936 1038 972">Πρακτική άσκηση</td> <td data-bbox="1038 936 1385 972">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 972 1038 1173">Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών με εκπαιδευτικές επισκέψεις ή γραπτή εξέταση</td> <td data-bbox="1038 972 1385 1173">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1173 1038 1279">Υποχρεωτική εργασία και πρακτική άσκηση</td> <td data-bbox="1038 1173 1385 1279">Όχι</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1279 1038 1352">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1038 1279 1385 1352">150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παρακολούθηση- Συμμετοχή στο μάθημα	50	Εργαστηριακή άσκηση Πεδίου. Ανάλυση λόγου ή μελέτη περίπτωσης	20	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Πρακτική άσκηση	-	Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών με εκπαιδευτικές επισκέψεις ή γραπτή εξέταση	50	Υποχρεωτική εργασία και πρακτική άσκηση	Όχι	Σύνολο Μαθήματος	150	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Παρακολούθηση- Συμμετοχή στο μάθημα	50																	
Εργαστηριακή άσκηση Πεδίου. Ανάλυση λόγου ή μελέτη περίπτωσης	20																	
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30																	
Πρακτική άσκηση	-																	
Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών με εκπαιδευτικές επισκέψεις ή γραπτή εξέταση	50																	
Υποχρεωτική εργασία και πρακτική άσκηση	Όχι																	
Σύνολο Μαθήματος	150																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση/ Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η συμμετοχή στο μάθημα και ο εργαστηριακός-βιωματικός χαρακτήρας του μαθήματος αποτελούν βασικό συντελεστή της επιτυχίας του. Το μάθημα μπορεί να εξεταστεί και γραπτά με τον παραδοσιακό τρόπο αλλά θα βγει ανακοίνωση σχετικά με εκείνους που επιθυμούν προφορική εξέταση. Σε πολλά μαθήματα θα έχουμε ευκαιρία να επισκεφτούμε χώρους ή να υποδεχούμε στην τάξη ειδικούς που θα μας μιλήσουν στην τέχνη της αφηγηματικής γλώσσας για εκπαιδευτική χρήση. Το μάθημα ενδείκνυται για όσους και όσες επιθυμούν να εμπλακούν σε διαδικασία βιωματικής δράσης πέρα των παραδοσιακών διαλέξεων.</p> <p>Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, εργασία στο μάθημα, Παρουσίαση σε επιλεγμένο ακροατήριο εκτός τάξης του</p>																	

	<p>πανεπιστημίου ή εντός, (καφέ, θέατρα, ραδιόφωνα, κέντρα ηλικιωμένων και κοινωνικών φορέων, νοσοκομεία, , όπου προταθεί από τους φοιτητές και μπορεί να υλοποιηθεί) . Επιδιώκεται επίσης, η οργάνωση εκδήλωσης με απαλλακτικό χαρακτήρα από τη γραπτή εξέταση για όσους το αποφασίσουν. Ο φοιτητής έχει την δυνατότητα να επιλέξει τρόπο εξέτασης (προφορικά ή γραπτά, ομαδικά ή ατομικά). Γενικά, αντενδίδνεται η μορφή γραπτής εξέτασης από αποστήθιση και ενδυναμώνονται τεχνικές κριτικής έκφρασης στη γραπτή ή άλλη εξέταση με μορφή παρουσίασης-παιχνιδιού που θα συμφωνηθεί στην ομάδα των φοιτητών που θα επιλέξουν το μάθημα και θα το δηλώσουν.</p>
--	--

(16) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p><i>Παπαδοπούλου , Σμαράγδα .Η συμβολή του Dante Alighieri στη διδακτική των ζωντανών γλωσσών. Μελέτηστο έργο του "Η ευγλωττία τηςμητρικήςγλώσσας,ΕδόσειςΤυπωθήτω-Γ.Δαρδανός(Κωδικός στο "Εύδοξος": 31594)</i></p> <p>Παπαδοπούλου Σμαράγδα, <i>Η Ιστορία των 8 Αστεριών</i> , Εκδόσεις Τυπωθήτω -Γ. Δαρδανός (Κωδικός στο "Εύδοξος": 31531)</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230301	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αναδυόμενος Γραμματισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΚΟΡΜΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή και εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τον αναδυόμενο γραμματισμό και καλύπτει ζητήματα της εξελικτικής αυτής διαδικασίας, μέσα από την ανάπτυξη των κατάλληλων νοητικών διεργασιών και την αλληλεπίδραση των παιδιών της πρώιμης παιδικής ηλικίας με τα κατάλληλα ερεθίσματα στο κοινωνικο-πολιτισμικό τους πλαίσιο. Σχετίζεται με τη μελέτη της αναπτυξιακής πορείας που ακολουθεί η μάθηση του γραπτού λόγου μέσα από πραγματικές βιωματικές καταστάσεις και σχετικές πρόδρομες εκδηλώσεις που εμφανίζονται στο ηλικιακό φάσμα της πρώιμης παιδικής ηλικίας, με αναφορά στο πλαίσιο των παιδαγωγικών διαστάσεων του αναδυόμενου γραμματισμού.

Με τη νειτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται:

- Να έχουν κατανοήσει τις βασικές έννοιες και αρχές του αναδυόμενου γραμματισμού.
- Να αναλύουν την εξελικτική διαδικασία του αναδυόμενου γραμματισμού και τις νοητικές διεργασίες που συμβάλλουν σε αυτήν.
- Να συζητούν την αναπτυξιακή πορεία της γραπτής γλώσσας στην πρώιμη παιδική ηλικία.
- Να αναλύουν πραγματικές βιωματικές καταστάσεις που αφορούν στην ανάπτυξη της γραπτής γλωσσικής δεξιότητας.

- Να αναζητούν και να αξιολογήσουν κατάλληλα ερεθίσματα και περιβαλλοντικούς παράγοντες για την υποστήριξη της γραπτής γλωσσικής ανάπτυξης στο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο.
- Να έχουν προβληματιστεί επί των παιδαγωγικών διαστάσεων που συνδέονται με τον αναδυόμενο γραμματισμό και την πρώιμη παιδική ηλικία.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο αναδυόμενο γραμματισμό και εξοκείωση με τις βασικές έννοιες και αρχές του.
2. Ανάλυση της εξελικτικής διαδικασίας του αναδυόμενου γραμματισμού και των νοητικών διεργασιών που συμβάλλουν σε αυτόν.
3. Μελέτη της αναπτυξιακής πορείας της γραπτής γλώσσας στην πρώιμη παιδική ηλικία.
4. Ανάλυση πραγματικών βιωματικών καταστάσεων που αφορούν στην ανάπτυξη της γραπτής γλωσσικής δεξιότητας.
5. Αναζήτηση και αξιολόγηση κατάλληλων ερεθισμάτων και περιβαλλοντικών παραγόντων για την υποστήριξη της γραπτής γλωσσικής ανάπτυξης στο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο.
6. Προβληματισμός επί των παιδαγωγικών διαστάσεων που συνδέονται με τον αναδυόμενο γραμματισμό και την πρώιμη παιδική ηλικία.
7. Αναδυόμενος Γραμματισμός και Παιδαγωγική Πράξη
8. Παιδαγωγικό Υλικό και Γλωσσική Αγωγή
9. Αξιολόγηση Γλωσσικών και Γραμματισμικών Δεξιοτήτων
10. Μελέτες Περίπτωσης
11. - Συζήτηση και ανταλλαγή ιδεών για τη δημιουργία και εφαρμογή κατάλληλων εκπαιδευτικών πρακτικών για την προώθηση του αναδυόμενου γραμματισμού στο πλαίσιο της πρώιμης παιδικής ηλικίας.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην αίθουσα
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	26
	Ομαδική εργασία	30
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	15
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	15
	Συγγραφή εργασίας	25
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	Τελική Εξέταση (50%) Συγγραφή Εργασίας (20%) Ομαδική Εργασία (30%)	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αϊδίνης, Α. (2012). *Γραμματισμός στην πρώτη σχολική ηλικία: Μια ψυχολογολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg

Μανωλίτσης, Γ. (2000). *Μέτρηση και αξιολόγηση μεταγλωσσικών ικανοτήτων παιδιών ηλικίας 5-6 ετών*. Αθήνα: Γρηγόρης

Παπαδόπουλος, Ι., & Ράπτη, Σ. (2021). *Γλωσσολογικές έρευνες και εφαρμογές στην πολυδιάστατη πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Εστιάζοντας στην ανάγνωση και τη γραφή*. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα

Παπούλια-Τζελέπη, Π., Φτερνιάτη, Α., & Θηβαίος, Κ. (Επιμ.), *Έρευνα και πρακτική του γραμματισμού στην ελληνική κοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τάφα, Ε. (2005). *Ανάγνωση και γραφή στα προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τάφα, Ε. (2008). *Κριτήρια αξιολόγησης των γνώσεων για τον γραπτό λόγο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τάφα, Ε. (2011). *Ανάγνωση και γραφή στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230302	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές/τριες με θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές εμπειρίες, ώστε να μπορούν να οργανώσουν μαθήματα κινητικής αγωγής για παιδιά πρώιμης παιδικής ηλικίας. Παρουσιάζονται οι βασικοί κανόνες οργάνωσης και διδασκαλίας δραστηριοτήτων κινητικής αγωγής για βρέφη έως και παιδιά έξι ετών, ώστε να γίνει κατανοητό ο τρόπος με τον οποίο το στάδιο ανάπτυξης των παιδιών καθορίζει το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων, την οργάνωση της ομάδας, και την λεκτική συμπεριφορά του διδάσκοντα. Αναλύεται ο ρόλος του διδάσκοντα στην οργάνωση και στην διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και ο τρόπος με τον οποίο ο διδάσκων βοηθάει στην ενεργοποίηση της δημιουργικότητας των παιδιών. Παρουσιάζεται επίσης η επίδραση της κινητικής αγωγής στην κινητική, νοητική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Το μάθημα αποσκοπεί στο να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν: α) τη φύση της πολύπλευρης ανάπτυξης των παιδιών προσχολικής ηλικίας, β) τη σημασία, τους σκοπούς και τους στόχους της Φυσικής Αγωγής στην προσχολική ηλικία, γ) το σχεδιασμό και την οργάνωση αναπτυξιακά κατάλληλων μαθημάτων Φυσικής Αγωγής για την προσχολική ηλικία.</p> <p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιάσουν και να οργανώσουν αναπτυξιακά κατάλληλα μαθήματα κινητικής αγωγής για παιδιά πρώιμης παιδικής ηλικίας • Εφαρμόζουν διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις, κατάλληλες για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας

- Γνωρίζουν τη φύση της πολύπλευρης ανάπτυξης των παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- Γνωρίζουν τον ρόλο της φυσικής αγωγής στις διαδικασίες ανάπτυξης και μάθησης
- Οργανώνουν το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον για την διδασκαλία των κινητικών παιχνιδιών

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Λήψη αποφάσεων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η σημασία της κινητικής αγωγής στην πρώιμη παιδική ηλικία
- Ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία (κινητική, νοητική, κοινωνική & συναισθηματική)
- Πώς μαθαίνουν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Ο ρόλος του διδάσκοντα στην προσχολική αγωγή
- Σκοποί – Στόχοι – Επιδιώξεις της φυσικής αγωγής στην προσχολική ηλικία
- Κινητικές έννοιες και βασικές κινητικές δεξιότητες
- Σχεδιασμός κινητικών δραστηριοτήτων
- Οργάνωση του μαθήματος κινητικής αγωγής
- Κινητικά παιχνίδια

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle • Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες μέσω emails 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	50
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	20
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	20
	Συγγραφή εργασίας	20
	Σύνολο Μαθήματος	150

	(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<p>-Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη στοιχείων θεωρίας • Επίλυση προβλημάτων σχετικών με τη νοργάνωση κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος • Αξιολόγηση διδακτικών μεθόδων <p>Τα κριτήρια γίνονται γνωστά στις φοιτήτριες/τους φοιτητές κατά την πρώτη συνάντηση και περιλαμβάνονται στο πλάνο του μαθήματος (syllabus) το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Gallahue, D. L., and Cleland-Donnelly, F. (2003). *Developmental Physical Education for All Children. 4th ed.* Champaign, Ill: Human Kinetics

Gallahue, D., and Ozman, J. (2002). *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults. 5th ed.* New York, NY: McGraw Hill

Pica, R. (2008). *Physical Education for Young Children: Movement ABCs for Little One.* Champaign, IL: Human Kinetics.

Zachopoulou E., Liukkonen J., Pickup I. & Tsagaridou N. (2010) (Eds), *“Early Steps Physical Education Curriculum: Theory and Practice for Children under 8”*. Champaign, IL: Human Kinetics.

Ζαχοπούλου, Ε. (2007). *Η Φυσική Αγωγή στην αρχή του 21^{ου} αιώνα. Σκοποί – Στόχοι – Επιδιώξεις – Προσχολική ηλικία.* Θεσ/νίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδη

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230304	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΚΕΦΡΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου-Ειδίκευσης ειδικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων, διδακτικής επάρκειας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	από την ιστοσελίδα του Τμήματος		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/τριες με τη γραφή και παρουσίαση θεατρικών κειμένων, θα εμβαθύνουν στην αναγνώριση διαφορετικών θεατρικών ειδών και θα συνεργαστούν με ειδικούς σε διάφορους ρόλους της θεατρικής παραγωγής. Αυτό θα τους επιτρέψει να αναπτύξουν πρακτικές γνώσεις και να εφαρμόσουν τη θεατρική παιδεία ως εργαλείο στην εκπαιδευτική τους πράξη, ενισχύοντας τη διδακτική και παιδαγωγική τους ικανότητα.

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να συμμετέχουν σε βιωματικές ασκήσεις στη γλώσσα του σώματος,
- Να γράφουν κείμενα για διαφορετικές θεατρικές αποδόσεις ή να διασκεύαζονται για συγκεκριμένο λόγο αυτά, να τα παρουσιάζουν σε χώρους εντός και εκτός πανεπιστημίου με όποιο τρόπο επιλέξουν ως θεατρικές δομές,
- Να αναγνωρίσουν θεατρικά είδη και να εμπλακούν στη βιβλιογραφία που αφορά το παιδικό θέατρο, το θέατρο εν γένει,
- Να γνωρίσουν μεγάλους θεατρικούς συγγραφείς και έργα τους,
- Να συνεργάζονται με φορείς και σφοιτητές σε εκπαιδευτικά θέματα έχοντας ως εργαλείο τη θεατρική παιδεία.
- Να γνωρίσουν και να συνεργαστούν με ανθρώπους που ειδικεύονται στη θεατρική παράσταση σε συγκεκριμένες αρμοδιότητες, μέσα από τη σκηνογραφία, σκηνοθεσία, ενδυματολογία, μουσική επένδυση παραστάσεων, φωτισμό θεάτρου, σεναριογράφους, ηθοποιούς, συγγραφείς κ. ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολουθώς) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής ευθύνης και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> ..... <i>Άλλες...</i> .....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση βιβλιογραφίας, εμπειρικής έρευνας και των απαραίτητων τεχνολογιών για μικρά παιδιά ετών. Παραγωγή νέων ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) Είδη θεάτρου/θεωρητικά δεδομένα από τη γλώσσα του θεάτρου, αρχαία και σύγχρονη ελληνική δραματουργία Αρχαία και σύγχρονη παγκόσμια δραματουργία. Θεατρική παράσταση: Θεωρία και Πράξη.
(2) Θεατρικό παιχνίδι/Παρακολούθηση παραστάσεων και ισχολιασμός. Κριτήριο του αισθητικά ωραίου
(3) Θεατρική παράσταση: Από τη θεωρία στην Πράξη: Οι εμπλεκόμενοι φορείς και συνεργασία με αυτούς σε εμπειρική βάση (ανάληψη εργασιών κατά είδος).
(4) Ασκήσεις θεατρικού ύφους: Γλώσσα και μεταγλώσσα
(5) Το θέατρο ως εκπαιδευτική και διδακτική πρακτική-τα αναλυτικά προγράμματα για το θέατρο στη Δημοτική Εκπαίδευση και η αποτελεσματική συνεργασία Δασκάλων και Ειδικών Θεατρολόγων.
(6) Η δημιουργική έκφραση και η διδασκαλία της γλώσσας μέσα από παιχνίδια δραστηριότητες. Παιχνίδια γνωριμίας, αποφόρτισης, καλλιέργειας της διαπολιτισμικής φιλίας Γλώσσα και Μεταγλώσσα-ιδεοθύελλα και δημιουργική γραφή σε θεματική ενότητα για μικρά παιδιά.
(7) Θέατρο για παιδιά και από παιδιά-παιδικό θέατρο-ιδεοθύελλα και δημιουργική γραφή σε θεματική ενότητα II
(8) Συναισθηματικές και κοινωνικές διαστάσεις της παιδαγωγικής του θεάτρου στην Εκπαίδευση και το θέατρο ως μορφωτικό αγαθό. Προσαρμογή κειμένων σε θεατρικό περιβάλλον, τεχνικά ζητήματα.
(9) Προφορική γλώσσα στη διδασκαλία και μάθηση. Θέματα ανισχυτικής διδασκαλίας και αντιμετώπισης ιδιαίτερων γλωσσικών αναγκών κατά περίπτωση (case studies) με θεατρικό παιχνίδι
(10) Παραγωγή θεατρικού λόγου-εργαστήρι-έρευνα-βιωματικό σεμινάριο

(11) Συγγραφή σεναρίου για θέατρο-δημιουργική γραφή για μονόλογό θεατρικό διάλογο, στιχουργική στο θέατρο, παραμύθι, διήγημα: άλλα κειμενικά είδη στο θέατρο
--

(12) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο διδασκαλία, βιωματικά παιχνίδια και διδακτικά παραδείγματα σε πειραματικό σχεδιασμό και εκτέλεση στο μάθημα	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Οι φοιτητές παραπέμπονται σε ιστοσελίδες σχετικές με το θέατρο και τις γλωσσικές τέχνες και χρησιμοποιούμε προβολές θεατρικών έργων, και οπτικοακουστικά μέσα.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση- Συμμετοχή στο μάθημα	40
	Εργαστηριακή άσκηση Πεδίου. Βιωματική δράση	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Εκπόνηση προαιρετικών εργασιών με εκπαιδευτικές επισκέψεις ή συμμετοχή σε θέμα θεατρικής εκδήλωσης	40
	Υποχρεωτική εργασία και πρακτική άσκηση	
	Δημιουργική παραγωγή θεατρικού σεναρίου για το μάθημα προαιρετικά	10
	Σύνολο Μαθήματος	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</i>	Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, εργασία στο μάθημα. Παρουσίαση σε επιλεγμένο ακροατήριο εκτός τάξης του πανεπιστημίου ή εντός, (καφέ, θέατρα, ραδιόφωνα, κέντρα ηλικιωμένων και κοινωνικών φορέων, νοσοκομεία, Πνευματικό Κέντρο, υπαίθρια θέατρα, μουσεία , όπου προταθεί από τους φοιτητές και μπορεί να υλοποιηθεί) . Επιδιώκεται επίσης, η οργάνωση θεατρικής εκδήλωσης με απαλλακτικό χαρακτήρα από τη γραπτή εξέταση για όσους το αποφασίσουν. Ο φοιτητής έχει την δυνατότητα να επιλέξει τρόπο εξέτασης (προφορικά ή γραπτά, ομαδικά ή ατομικά). Γενικά, αντενδείκνυται η μορφή γραπτής εξέτασης από αποστήθιση και	

<p>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται προσδιορισμένα αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>ενδυναμώνονται τεχνικές κριτικής έκφρασης στη γραπτή ή άλλη εξέταση με μορφή θεατρικής απόδοσης -παιχνιδιού που θα συμφωνηθεί στην ομάδα των φοιτητών που θα επιλέξουν το μάθημα και θα το δηλώσουν</p>
--	--

(13) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Άλκηστις. (2008). *Μαύρη Αγελάδα, άσπρη Αγελάδα: Δραματική Τέχνη στην Εκπαίδευση και Διαπολιτισμικότητα*.

Beauchamp, H. (Χ.Χ.). *Τα παιδιά και το δραματικό παιχνίδι: Εξοικείωση με το θέατρο*. Αθήνα: Τυπωθήτω. Γ. Δαρδανός.

Boal, A. (Χ.Χ.). *Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και μη ηθοποιούς*. Θεσσαλονίκη: Σοφία.

Γκόβας, Ν. (2002). *Για ένα νεανικό δημιουργικό θέατρο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Γραμματάς, Θ., & Τζαμάρνας, Τ. (2004). *Πολιτιστικές Εκδηλώσεις στο Σχολείο*. Αθήνα: Ατραπός.

Ζαχαρόπουλου, Μ., & Ιωαννίδης, Β. (2007). Μαθησιακές και διδακτικές δραστηριότητες για παιδιά με δυσχέρειες κοινωνικής προσαρμογής: Η περίπτωση του θεατρικού παιχνιδιού ως ενταξιακής πρακτικής. Στο Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος (Επιμ.), *Η Ειδική Αγωγή στην Κοινωνία της Γνώσης* (Τόμος Β, σσ. 223-227). Αθήνα: Γρηγόρη.

Ζορμπαλά-Σωτηροπούλου, Μ. (2020). *Ενσωματώνοντας τις τέχνες στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.

Κουρετζής, Λ. (Χ.Χ.). *Το θέατρο για παιδιά στην Ελλάδα και το υδίου: Το θεατρικό παιχνίδι*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Martello, J. (2001). Drama: Ways into critical literacy in the early childhood years. *Australian Journal of Language and Literacy*, 24, 195-207.

Μαρκαντωνάτος, Α. (Επιμ.). (2012). *Θέατρο και πόλη: Αττικό δράμα, αθηναϊκή δημοκρατία και αρχαία ελληνική θρησκεία*. Αθήνα: Κ. Δαρδανός-Gutenberg.

Μεταξάς, Α. *Θέατρο για παιδιά* (4 τόμοι).

Μπάρτ, Ρ. (1979). *Μυθολογίες. Μάθημα*. Αθήνα: Κέδρος.

Οπτικοακουστικού λικά από το διαδίκτυο και με βάση δεδομένα του Εθνικού Θεάτρου και διεθνείς φορείς θεάτρου.

Παπαδοπούλου-Μανταδάκη, Σ. (2018). *Αρχαίες Ελληνικές Τραγωδίες σε Διασκευή για Παιδιά: Η δημιουργική Γλώσσα στη Διδακτική πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Παπαδοπούλου, Σ. (2013). *Εκπαιδευτικός Οδηγός: Το θεατρικό παιχνίδι στη διαπολιτισμική εκπαίδευση*. Ιωάννινα: ΕΣΠΑ.

Παπαδόπουλος, Σ. (2010). *Παιδαγωγική του Θεάτρου*. Αθήνα: Ιδίου.

Σεργη, Α. (1987). *Δραματική έκφραση και αγωγή των παιδιών*. Αθήνα: Gutenberg.

Στανισλάβσκι, Κ. (2006). *Ένας Ηθοποιός Δημιουργείται*. Αθήνα: Γκόνη.

Τσιώλης, Γ. (1998). *Μυθικό θέατρο, πολιτική φωνή: Οτραγωδός Αισχύλος*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Βατζλάβικ, Π. (1986). *Η γλώσσα της Αλλαγής: Στοιχεία Θεραπευτικής Επικοινωνίας* (Α. Νίκας, Μετφ.). Αθήνα: Κέδρος.

Winnington-Ingram, R. P. (1999). *Σοφοκλής: Ερμηνευτική προσέγγιση*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230305	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ'Επιλογή Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΕΡΑΣΜΟΥΣ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα «Αγωγή στον εξωτερικό χώρο» σκοπεύει να εισάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στην κατανόηση της ενσωμάτωσης και χρήσης των υπαίθριων χώρων στην αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας.

Με τη νεπιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν την παιδαγωγική ποιότητα των υπαίθριων χώρων αγωγής και παιχνιδιού
- Οργανώνουν κατάλληλους υπαίθριους χώρους αγωγής
- Επισημαίνουν την ιδιαίτερη αξία τους και τη συμβολή τους στη μάθηση και ανάπτυξη του παιδιού
- Γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις και την εγγενή ανάγκη των παιδιών για άμεσες εμπειρίες με το φυσικό τους περιβάλλον
- Προσφέρουν στα παιδιά ποικίλα ερεθίσματα για παιχνίδια και εκπαιδευτικές δραστηριότητες
- Σχεδιάζουν δραστηριότητες παιχνιδιού και να αξιοποιούν εκπαιδευτικό χώρο

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εννοιολογικές προσεγγίσεις: η έννοια του χώρου, η παιδαγωγική ποιότητα του χώρου, υπαίθριοι χώροι αγωγής
2. Θεωρητικές προσεγγίσεις: Ο εξωτερικός χώρος του προσχολικού περιβάλλοντος μάθησης μέσα από μεγάλους παιδαγωγούς και θεωρίες μάθησης
3. Διαρρύθμιση των υπαίθριων χώρων αγωγής
4. Οργάνωση και εξοπλισμός των υπαίθριων χώρων με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες των παιδιών
5. Η ασφάλεια σε υπαίθριους χώρους αγωγής. Τι ισχύει στην ελληνική πραγματικότητα (νόμοι, λειτουργία παιδικών, συνήθεις πρακτικές)
6. Μάθηση έξω από την τάξη: οι υπαίθριοι χώροι παιχνιδιού ως περιβάλλον μάθησης
7. Διεθνείς πρακτικές - Σχολεία του δάσους
8. Παιχνίδια και ρίσκο: η συμβολή τους στην μάθηση και ανάπτυξη των παιδιών
9. Υπαίθρια αγωγή και κινητική ανάπτυξη
10. Οφέλη της υπαίθριας αγωγής για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας
11. Προτάσεις για εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παιχνίδια σε υπαίθριους χώρους
12. Υπαίθριοι χώροι αγωγής και παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
13. Συνολική επισκόπηση

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο και χρήση του Problem Based Learning

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη διδασκαλίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle Προβολή Power Point και βίντεο για τη διδασκαλία του μαθήματος Χρήση email για τη επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Δραστηριότητες αναστοχασμού	20
	Ομαδική εργασία	20
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	20
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	20
	Συγγραφή εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	Εργασία ατομική ή σε ομάδες των δύο ατόμων (30%) Γραπτή τελική εξέταση (70%) (συμπερασματική) Γραπτή τελική εξέταση: <ul style="list-style-type: none"> • ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής • ερωτήσεις ανάπτυξης 	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bilton, H. (2010). *Outdoor learning in the early years* (3rd ed.). Oxon: Routledge.

Tovey, H. (2007). *Playing Outdoors: Spaces and Places, Risk and Challenge*. Maidenhead, UK: Open University Press.

White, J. (2013). *Playing and learning outdoors: Making provision for high quality experiences in the outdoor environment with children 3–7*. Routledge.

White, J. (2020). *Playing and learning outdoors: The Practical Guide and Sourcebook for Excellence Outdoor Provision and Practice with Young Children*. London and New York: Routledge.

Γερμανός, Δ. (2006). *Οι τοίχοι της γνώσης*. Αθήνα: Gutenberg

Ζαχοπούλου, Ε., Κούλη, Ο., (2017). Αναθεωρημένη έκδοση. *Η φυσική Αγωγή στην αρχή του 21ου αιώνα, 2ος τόμος (Προσχολική Ηλικία)*. Αφεί Κυριακίδη ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. Ε

Μπότσογλου,Κ.,(2010).Υπαίθριοιχώροιπαιχνιδιούκαιπαιδί.Ποιότητα,ασφάλεια,παιδαγωγικές εφαρμογές. Αθήνα: Gutenberg

Ρέντζου,Κ.&Σακελλάριου,Μ,(2014).Οχώροςωςπαιδαγωγικόπεδίοσεπροσχολικά περιβάλλοντα μάθησης. Εκδόσεις: ΠΕΔΙΟ.

Σιβροπούλου,Ρ.(1997).Ηοργάνωσηκαιοσχεδιασμόςτουχώρου(νηπιαγωγείου)στοπλαίσιο του παιχνιδιού. Εκδόσεις: Πατάκη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230306	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ'επιλογή Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις, ώστε οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τη διαπροσωπική σχέση παιδαγωγού-παιδιών και γενικότερα τις κοινωνικές σχέσεις στην ομάδα της τάξης. Επιπλέον, αποσκοπεί στη βελτίωση των τεχνικών επικοινωνίας, ώστε να είναι σε θέση ως μελλοντικοί επαγγελματίες να διαμορφώσουν μια θετική σχέση με τα παιδιά.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <p>α) Να γνωρίζουν τις σύγχρονες θεωρίες για την παιδαγωγική αλληλεπίδραση και τη σχέση παιδαγωγού-παιδιού</p> <p>β) Να συνειδητοποιούν την επίδραση της συμπεριφοράς του/της παιδαγωγού στην ανάπτυξη και ευημερία του παιδιού</p> <p>γ) Να κατανοούν τον καθοριστικό ρόλο του παιδαγωγού στη δημιουργία μιας ποιοτικής σχέσης</p> <p>δ) Να αξιολογούν την ποιότητα της σχέσης με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων</p> <p>ε) Να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία και τα χαρακτηριστικά της ομάδας των συνομηλίκων, καθώς και τις κοινωνικές σχέσεις μεταξύ των παιδιών</p> <p>στ) Να βελτιώσουν τις τεχνικές αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας με τα παιδιά</p>

ζ) Να εφαρμόζουν παιδαγωγικές παρεμβάσεις και αποτελεσματικές τεχνικές ώστε να διαχειρίζονται με επιτυχία τα προβλήματα πειθαρχίας στην τάξη
 η) Να ενισχύουν τις θετικές συμπεριφορές των παιδιών

Γενικές Ικανότητες

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ζητήματα εννοιολόγησης - Σπουδαιότητα της διαπροσωπικής σχέσης
 Σύγχρονα θεωρητικά μοντέλα της σχέσης παιδαγωγού-παιδιού
 Παράγοντες διαμόρφωσης της διαπροσωπικής σχέσης: Η συμπεριφορά του/της παιδαγωγού και τα χαρακτηριστικά των παιδιών χ 2 ενότητες
 Αυτοεκπληρούμενη προφητεία και προσδοκίες παιδαγωγών
 Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία: Μορφές, προβλήματα, τεχνικές
 Αξιολόγηση της διαπροσωπικής σχέσης: Εργαλεία ανάλυσης της συμπεριφοράς παιδαγωγού και της σχέσης παιδαγωγού-παιδιών
 Μελέτη περιπτώσεων και ανάλυση βίντεο από τη συμπεριφορά παιδαγωγών και παιδιών
 Λειτουργία ομάδας συνομηλίκων: Σχέσεις συνομηλίκων στην τάξη, ρόλος παιδαγωγού
 Διαταραχές στην επικοινωνία παιδαγωγού-παιδιού
 Προβλήματα συμπεριφοράς: Διαχείριση και πειθαρχία
 Τεχνικές παρέμβασης, πρακτικές εφαρμογές και δραστηριότητες για τη δημιουργία θετικών σχέσεων χ 2 ενότητες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	- Διαλέξεις με pptx - Χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού - Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Εργαστηριακές ασκήσεις	21
	Μελέτη βιβλιογραφίας	57
	Συγγραφική εργασία	30
	Γραπτή εξέταση	3
	Σύνολο Μαθήματος	150

	(25ώρεςφόρτουεργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<p>I. Εκπόνηση εργασιών (50%): Ασκήσεις επίλυσης προβλήματος, συγγραφή εργασίας</p> <p>II. Γραπτήεξέταση(50%)</p> <p>Τα κριτήρια γνωστοποιούνται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες κατάτηνπρώτησυνάντησηκαιαναρτώνταιστηνιστοσελίδατου μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Gunn, A. C., Hruska, C. A., & Κατσιάδα, Ε. (2023). *Αλληλεπιδράσεις στην πρώιμη παιδική ηλικία: Ερευνητικά δεδομένα και αναδυόμενες έννοιες* (Γ. Σκαρβέλη, Μετ.). Πεδίο.
- Holmes, J. (2009). *Ο John Bowlby και η θεωρία του δεσμού* (Γ. Αθανασίου & Θ. Αθανασίου, Μετ.). Ελληνικά Γράμματα.
- Καραμανέ, Ε. (2014). *Ποινές και πειθαρχία στην εκπαίδευση: Ένα διαχρονικό παιδαγωγικό ζήτημα. Διάδραση.*
- Κοκκόση, Α., & Πούλου, Μ. (2019). Αντιλήψεις παιδιών και εκπαιδευτικών προσχολικής ηλικίας για το είδος των μεταξύ τους σχέσεων. *Επιστήμες Αγωγής*, 3, 76-93.
- Κοντάκος, Α., & Πολεμικός, Ν. (2000). *Η μηλεκτική επικοινωνία στον ηπιαγωγείο*. Ελληνικά Γράμματα.
- Μανωλίτσης, Γ. Ι. (2013). *Αξιολόγηση της συμπεριφοράς παιδιών προσχολικής ηλικίας: Ανίχνευση προβλημάτων συμπεριφοράς στην τάξη με τον ΚΕΣΠΗ-Α*. Πεδίο.
- Μπίκος, Κ. Γ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη*. Ζυγός.
- Σταμάτης, Π. Ι. (2015). *Προσχολική και Πρωτοσχολική Παιδαγωγική: Επικοινωνιακές διαστάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας*. Διάδραση.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Carl, B. (2017). Child Caregiver Interaction Scale (CCIS) (Carl, 2010) compared to Arnett CIS (Arnett, 1989): An updated measure to assess quality child caregiving. *International Journal of Education and Social Science*, 4(8), 31-40.
- Gregoriadis, A., & Grammatikopoulos, V. (2014). Teacher-child relationship quality in early childhood education: The importance of relationship patterns. *Early Child Development and Care*, 184(3), 386-402.
- Gregoriadis, A., Grammatikopoulos, V., Tsigilis, N., & Zachopoulou, E. (2020). Assessing teacher-child relationships: A cultural context perspective. In O. N. Saracho (Ed.), *Handbook of research on the education of young children* (4th ed., pp. 322-332). Routledge.
- Katsiada, E., Roufidou, I., Wainwright, J., & Angeli, V. (2018). Young children's agency: Exploring children's interactions with practitioners and ancillary staff members in Greek early childhood education and care settings. *Early Child Development and Care*, 188(7), 937-950.
- Spilt, J. L., & Koomen, H. M. (2022). Three decades of research on individual teacher-child relationships: A chronological review of prominent attachment-based themes. *Frontiers in Education*, 7, <https://doi.org/10.3389/educ.2022.920985>

Šumatić, M., Malmberg, L. E., Gregoriadis, A., Grammatikopoulos, V., & Zachopoulou, E. (2023). Child, teacher and preschool characteristics and child-teacher relationships in Greek preschools. *Early Childhood Research Quarterly, 64*, 355-367.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230307	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	3ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4^ο π εδίο</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΗΣ	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- Να ορίζουν τη φυσική δραστηριότητα και τους όρους που σχετίζονται με τη φυσική δραστηριότητα και την υγεία
- Να γνωρίζουν τους τρόπους με τους οποίους η φυσική δραστηριότητα μπορεί να επηρεάσει και να καθορίσει την υγεία και την ποιότητα ζωής
- Να κατανοούν την αλληλεπίδραση των υγιεινών και των ανθυγιεινών συμπεριφορών
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν προγράμματα αγωγής υγείας
- Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν κατάλληλες αναπτυξιακές μαθησιακές εμπειρίες προκειμένου να ανταποκρίνονται στις πολυποίκιλες ανάγκες όλων ανεξαιρέτως των παιδιών

- Να γνωρίζουν τις πρόσφατες οδηγίες και συστάσεις εθνικών και διεθνών φορέων και οργανισμών για τη φυσική δραστηριότητα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια/ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Κριτική ικανότητα και ικανότητα αυτοκριτικής
- Ικανότητα διαχείρισης σχεδίων εργασίας (πρότζεκτ)
- Ικανότητα για την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης στη διδασκαλία/πράξη
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στη φυσική δραστηριότητα και τις αρχές της
2. Συστατικά στοιχεία της φυσικής δραστηριότητας – είδη, αξιολόγηση
3. Φυσική δραστηριότητα και γνωστικές λειτουργίες
4. Ορόλος των κοινωνικών γνωστικών μοντέλων στις συμπεριφορές των παιδιών
5. Εισαγωγή στην ψυχολογία της φυσικής δραστηριότητας
6. Φυσική δραστηριότητα & συμπεριφορά – κοινωνικοί παράγοντες, παρακίνηση, προσωπικές επιλογές
7. Φυσική δραστηριότητα και ορόλος των γονέων
8. Αγωγή Υγείας: Έννοιες και ορισμοί
9. Προγράμματα αγωγής υγείας
10. Φυσική δραστηριότητα, Αγωγή υγείας και διατροφή

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και χρήση πλατφόρμας σύγχρονης διδασκαλίας</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και οι μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών/εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>40</p>
	<p>Ασκήσεις σχεδιασμού και οργάνωσης προγραμμάτων</p>	<p>20</p>
	<p>Ατομική εργασία</p>	<p>50</p>
	<p>Αυτοτελής Μελέτη</p>	<p>40</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>150</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά,</p>	<p>I. Κατάθεση ατομικής γραπτής εργασίας (50%) II. Τελική εξέταση (50%)</p>	

Προφορική Εξέταση, Δημόσια
Παρουσίαση, Εργαστηριακή
Εργασία, Κλινική Εξέταση
Ασθενούς, Καλλιτεχνική
Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά
προσδιορισμένα κριτήρια
αξιολόγησης και εάν και που
είναι προσβάσιμα από τους
φοιτητές.

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θεοδωράκης, Γ., & Χασάνδρα, Μ. (2018). *Σχεδιασμός προγραμμάτων Αγωγής Υγείας*. Εκδ. Κυριακίδη Καμπάς, Α. (2019). *Φυσική δραστηριότητα και Ψυχοκινητική στην προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Gutenberg.
Κοτζαμανίδης, Χ. (Επιμέλεια) (2023). *Παιδί-Προπόνηση-Υγεία*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε. <https://www.foikyriakidi.gr/el/paidi-proponhsh-ygeia>
Pangrazi, R.P., Beighle, A. & Pangrazi, D. (2021). *Promoting Physical Activity and Health in the Classroom with activity cards (1st ed)*. Publisher: Indo American Books.
Brown, R.D., Heath, G., & Martin, L.S. (2016). *Πρωώθηση της Φυσικής Δραστηριότητας. Οδηγός κοινωνικής δράσης*. Γ. Τζέτζης & Μ. Μιχαλοπούλου (Eds). Εκδόσεις Δίσιγμα, Θεσσαλονίκη.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Physical Activity and Health
- Journal of Physical Activity Research
- Physical Activity Review
- Journal of Physical Activity and Health
- Health Education Journal
- Health Education
- International Journal of Health Education
- Health Education Research

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Πρ χιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230308	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΕΣΤ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΌΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στη χρήση των τεσταιων μετρήσεων στην πρώιμη παιδική ηλικία.</p> <p>Μετά τη νολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές/τριες να είναι ικανοί να αναζητούν, να αξιολογούν και να εφαρμόζουν τα διάφορα τεστ ανάλογα με τις ανάγκες μέτρησης. Ειδικότερα, αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να έχουν κατανοήσει τις διαδικασίες και τους σκοπούς της χρήσης των τεσταιων μετρήσεων στην πρώιμη παιδική ηλικία. • Να εξοικειωθούν με διαδικασίες από αφορούν τον έλεγχο των ψυχομετρικών ιδιοτήτων των τεσταιων μετρήσεων που εφαρμόζονται στην πρώιμη παιδική ηλικία. • Να αναγνωρίζουν σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης. • Να έχουν αναπτύξει δεξιότητες σχεδιασμού και εφαρμογής τεσταιων μετρήσεων στην πρώιμη παιδική ηλικία. • Να εξοικειωθούν με δεοντολογικά, ηθικά και κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία των μετρήσεων και των εφαρμογών των τεστ.
Γενικές Ικανότητες
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> Αυτόνομη εργασία</p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε τρία μέρη.

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται μία γενική επισκόπηση του επιστημονικού πεδίου της ψυχομετρίας και αναπτύσσονται θεωρητικά ζητήματα που αφορούν τις μετρήσεις, τα τεστ και την εφαρμογή τους στην πρώιμη παιδική ηλικία. Επίσης, παρουσιάζεται η διαδικασία κατασκευής ενός τεστ και ζητήματα που αφορούν τον έλεγχο των ψυχομετρικών του ιδιοτήτων (στάθμιση, αξιοπιστία, εγκυρότητα, αντικειμενικότητα). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε δεοντολογικά, ηθικά και κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία των μετρήσεων και των εφαρμογών των τεστ. Δίνονται ορισμοί και αναλύονται επιστημονικά οι όροι.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος γίνεται εκτενής αναφορά στα σταθμισμένα τεστ και στο ρόλο τους στην αξιολόγηση στην πρώιμη παιδική ηλικία. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα πιο διαδεδομένα ψυχομετρικά τεστ και εργαλεία με έμφαση σε αυτά, τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν την περίοδο της πρώιμης παιδικής ηλικίας, και ειδικά στην Ελλάδα. Τα εργαλεία που παρουσιάζονται καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των τομέων ανάπτυξης του παιδιού (π.χ. γνωστικός, κοινωνικός, συναισθηματικός τομέας, σχέσεις, περιβάλλον του παιδιού). Παρατίθενται αναλυτικά παραδείγματα τόσο θεωρητικά όσο και εφαρμοσμένα, ώστε οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν το αντικείμενο μέτρησης συγκεκριμένων τεστ, πώς επιλέγονται, πώς χρησιμοποιούνται και πώς παρουσιάζονται τα αποτελέσματά τους.

Το τρίτο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται στην παρουσίαση μικρών εργασιών από τους φοιτητές. Οι εργασίες θα αφορούν την κριτική και ψυχομετρική αξιολόγηση ενός διαδεδομένου ψυχομετρικού τεστ, σύμφωνα με όσα διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων διαλέξεων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαζώσης διαλέξεις, Εξαποστάσεως εκπαίδευση Μαθητοκεντρική διδασκαλία, συμμετοχή του φοιτητή σε όλη τη διαδικασία της μάθησης Διαλέξεις με κριτική ανάλυση, συζήτηση, συζήτηση, ανατροφοδότηση και αναστοχασμό Ατομικές και ομαδικές εργασίες – δραστηριότητες μικρής κλίμακας	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις διαλέξεων με χρήση Τ.Π.Ε. • Προβολή βίντεο • Χρήση διαδικτύου • Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle • Επικοινωνία με φοιτητές/τριες μέσω e-mail • Δυνατότητα διεξαγωγής του μαθήματος σε ειδικές αιθουσες (μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας π.χ. Zoom) 	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρητικές διαλέξεις	40
	Εργαστηριακές ασκήσεις	20
	Ομαδικές δραστηριότητες	10
	Αυτοτελής μελέτη	30
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	25
	Ατομική εργασία	25
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	Προσφέρονται δύο εναλλακτικές:	

	<p>I. Φάκελος φοιτητή: μία πρόοδος (20%), μία ατομική εργασία (50%) και προφορική παρουσίαση της (30%).</p> <p>II. Γραπτή τελική εξέταση (50%) συνεκπόνηση ατομικής εργασίας (50%).</p> <p>Λαμβάνονται υπόψη η παρουσία και η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στο μάθημα.</p> <p>Τα κριτήρια γίνονται γνωστά στους/στις φοιτητές/τριες από την πρώτη συνάντηση και περιλαμβάνονται στο πλάνο του μαθήματος που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα moodle.</p>
--	---

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

American Psychological Association (2019). *Publication manual (7th ed.)*. Washington, DC: American Psychological Association.

Αλεξόπουλος, Δ. (2011). *Ψυχομετρία*. Πεδίο.

Γαλανάκης Μ. (2017). *Βασικά θέματα ψυχομετρίας*. Πεδίο. Κοντοπούλου,

Ε. Η. (2002). *Ψυχομετρία*. Interbooks.

Κουλακογλου, Κ. (2013). *Ψυχομετρία και ψυχολογική αξιολόγηση*. Πατάκης.

Σταλίκας, Α., Τριλίβα, Σ., & Ρούσση, Π. (2012). *Τα ψυχομετρικά εργαλεία στην Ελλάδα: Νέα επαυξημένα και βελτιωμένα έκδοση*. Πεδίο.

Mellon, R. (2010). *Κλινική ψυχομετρία*. Πεδίο

Συναφή επιστημονικά περιοδικά

- Journal of Psychoeducational Assessment
- Psychological Assessment
- Frontiers in Psychology
- European Early Childhood Education Research Journal
- Early Childhood Research Quarterly
- Journal of Educational Research

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230309	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΟΥΣΙΚΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ			
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Αναμένεται οι φοιτητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να εξοικειωθούν με κατάλληλες διδακτικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις, τεχνικές και τα εργαλεία τους για τη διδασκαλία μουσικής σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. - Να αποκτήσουν τις απαιτούμενες θεωρητικές και πρακτικές μουσικές γνώσεις, ώστε να μπορούν να εκτελούν και να τραγουδούν χωρίς βοήθεια τραγούδι για παιδιά προσχολικής ηλικίας, ώστε στη συνέχεια να μπορούν και να διδάξουν. - Να γνωρίσουν τρόπους διδασκαλίας τραγουδιών και μουσικοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων και να τους εφαρμόζουν σε ομάδες, ώστε να αναπτύξουν τις διδακτικές δεξιότητες που απαιτούνται. <p><i>Με τη νεπιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργούν ποικιλία μουσικών μοτίβων με κρουστά όργανα • Αναγνωρίζουν τα στοιχεία της μουσικής • Οργανώνουν δραστηριότητες μουσικοπαιδαγωγικής • Τροποποιούν και αναδιαμορφώνουν δραστηριότητες μουσικοπαιδαγωγικής σύμφωνα με την ηλικία των παιδιών και τον διαθέσιμο χώρο και εξοπλισμό • Οργανώνουν το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον για την διδασκαλία της μουσικής • Χρησιμοποιούν παιδιά τραγούδι για μουσική έρευνηση
Γενικές Ικανότητες
<p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i></p>

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Παραγωγή νέων ερευνητικών δεδομένων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ιδιότητες ήχου (χροιά, ένταση-δυναμική, τονικού ύψος-συχνότητα, ρυθμός, διάρκεια)
- Όργανα Orff
- Χρονικές αξίες - Ρυθμικά φαινόμενα (αξίες φθόγγων, παύσεις, στιγμή διαρκείας-παρεστιγμένα, σύζευξη διαρκείας, μέτρο, διαστολή, αξία μέτρου, είδη μέτρων, ελλιπές μέτρο, ισχυρά και ασθενή μέρη μέτρου, τρόποι μέτρησης μέτρων)
- Διαστήματα (τόνος, ημιτόνιο)
- Φθόγγοι (αλλοιώσεις)
- Κλίμακες (οπλισμός, μείζονες, ελάσσονες, πεντατονικές)
- Τρόποι εξάσκησης των παιδιών για την απόκτηση σωστού τονικού ύψους
- Παραδείγματα μουσικοπαιδαγωγικών δραστηριοτήτων
- Πλάνα μαθημάτων και υποδειγματικές διδασκαλίες
- Τρόποι διδασκαλίας τραγουδιών σε παιδιά προσχολικής ηλικίας
- Μουσική εκτέλεση απλών παιδικών τραγουδιών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	40
	Ομαδική Εργασία	20
	Αυτοτελής Μελέτη	30
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Συγγραφή εργασίας/εργασιών	40
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> - Τελική γραπτή εργασία (50%): - Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (50%), η οποία περιλαμβάνει:<ul style="list-style-type: none"> • Ημερήσιο πρόγραμμα μουσικοπαιδαγωγικής • Στόχοι του προγράμματος • Λεπτομερής περιγραφή των δραστηριοτήτων του προγράμματος • Διδασκαλία παιδικού τραγουδιού	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Feierabend, J. M. (2003). *First Steps in Music for Preschool and Beyond. Teacher's Curriculum Book*. GIA Publications, Inc.

Shehan Campbell, P., Scott-Kassner, C. (2014). *Music in Childhood: From Preschool through the Elementary Grades*. USA: Cengage Learning.

Αντωνάκης, Δ., Χιωτάκη, Ε. (2007). *Μουσική παιδαγωγική: διαθεματικές εφαρμογές για μικρά παιδιά*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Γρηγορίου, Μ. (1994). *Μουσική για παιδιά και για έξι πνους μεγάλους – Α΄ τόμος*. Αθήνα: Νεφέλη.

Δογάνη, Κ. (2012). *Μουσική στην προσχολική αγωγή: Αλληλεπίδραση Παιδιού-Παιδαγωγού*. Αθήνα: Gutenberg.

Καραδήμου-Λιάτσου, Π. (2003). *Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20ο αιώνα: οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Edition Orpheus, Μ. Νικολαΐδης.

Καραδήμου-Λιάτσου, Π. (2003). *Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20ο αιώνα: οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία*. Αθήνα: Edition Orpheus, Μ. Νικολαΐδης.

Κοκκίδου, Μ. (2015). *Διδακτική της Μουσικής*. Αθήνα: Fagotto.

Μακροπούλου, Ε. (2001). *Μουσική: το πιο συναρπαστικό παιχνίδι*. Αθήνα: Fagotto.

Σέργη, Λ. (2003). *Δημιουργική μουσική αγωγή για τα παιδιά μας*. Αθήνα: Gutenberg.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Μουσικοπαιδαγωγικά.
- Μουσική Εκπαίδευση.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ		
ΕΠΙΠΕΔΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	280-230311	ΕΞΑΜΗΝΟΣ ΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Κατ'Επιλογή Υποχρεωτικό</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Σκοπός του μαθήματος/Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Ο σκοπός του μαθήματος είναι, μετά την επιτυχή ολοκλήρωσή του/η φοιτητής/τρια:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να γνωρίζει ποιες μαθηματικές έννοιες είναι χρήσιμες για τα παιδιά πρώιμης ηλικίας και να τις κατανοεί, 2. Να κατανοεί και να περιγράφει τον τρόπο σκέψης των παιδιών προσχολικής ηλικίας αναφορικά με τον τρόπο προσέγγισης των πρώτων μαθηματικών εννοιών κατά τη μαθησιακή διαδικασία, 3. Να γνωρίζει τις σύγχρονες θεωρίες μάθησης που σχετίζονται με την προσέγγιση των μαθηματικών εννοιών και την ανάπτυξη μαθηματικής σκέψης σε παιδιά της πρώιμης παιδικής ηλικίας, 4. Να συνδυάζει τις μαθησιακές επιδιώξεις με το αναλυτικό πρόγραμμα προσχολικής αγωγής και να ανακαλύπτει, οργανώνει και αξιολογεί διδακτικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών στην αγωγή της πρώιμης παιδικής ηλικίας
Γενικές Ικανότητες φοιτητών/τριών
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σενέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σχεδιασμός και διαχείριση δραστηριοτήτων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Ελεύθερη, δημιουργική και επαγωγική σκέψη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1.	Αντικείμενα μελέτης των Μαθηματικών, Μαθηματικά στην προσχολική Αγωγή Μαθηματικός Γραμματισμός, Θεωρίες ανάπτυξης και μάθησης και Μαθηματικά
2.	Τα Μαθηματικά ως συμβολικό σύστημα: Αναπαραστάσεις, μοντέλα, σύμβολα και συμβάσεις
3.	Προσέγγιση Μαθηματικών εννοιών σε σχέση με τις θεωρίες μάθησης Μεθοδολογία - Τροχιές μάθησης - Μαθηματοποίηση Μαθηματικές Διαδικασίες: Ομαδοποίηση, Ταξινόμηση, Αφαίρεση, Γενίκευση, Συλλογισμός και εξαγωγή συμπερασμάτων, Επίλυση προβλήματος
4.	Ρόλος παιδαγωγού/Ρόλος παιδιού Διδακτικές πρακτικές για την προσέγγιση των μαθηματικών εννοιών
5.	Σημασία εισαγωγής στην αρίθμηση Hέννοια του αριθμού-Διαστάσεις του αριθμού Αναγνώριση αριθμητικών συμβόλων/αναφορική/ονομαστική χρήση των αριθμών -Αριθμητική ακολουθία -Απαρίθμηση
6.	Καταμέτρηση και άμεση αναγνώριση ποσοτήτων, Αναπαραστάσεις των αριθμών Πράξεις: Σημασία των πράξεων (Προσθετικές καταστάσεις, Πολλαπλασιαστικές καταστάσεις)
7.	Χωρικές έννοιες: χωρικός συλλογισμός-οπτικοποιημένος συλλογισμός-γεωμετρικός συλλογισμός Η αίσθηση και η αντίληψη του χώρου, Η κατανόηση του χώρου, Η οργάνωση των οπτικών εμπειριών Βασικές τοπολογικές σχέσεις και προβολικές σχέσεις
8.	Δόμηση του χώρου: Συντεταγμένες, Σύστημα αναφοράς Προσανατολισμός στο χώρο, Εντοπισμός θέσης στο χώρο Πλοήγηση, Κίνηση στο χώρο, Μοντέλα και χάρτες, Κλίμακα
9.	Γεωμετρική σκέψη και γεωμετρικές έννοιες, Σημασία ανάπτυξης γεωμετρικού συλλογισμού Επίπεδα και στερεά
10.	Άλγεβρα: Συσχέτιση, αναπαράσταση, γενίκευση, τυποποίηση Κανονικότητα (μοτίβο), Είδη κανονικοτήτων Ισότητα και Ποσοτικές σχέσεις: Διερευνώντας την ισότητα και την ανισότητα ως σχέσεις
11.	Εισαγωγή στις μετρήσεις Μετρήσεις: μήκος, επιφάνεια, χωρητικότητα, βάρος, χρόνος, θερμοκρασία
12.	Δεδομένα: Τι είναι, Χρήση Σημαντικές ιδέες: Συγκέντρωση δεδομένων, Ομαδοποίηση, σειροθέτηση (και ταξινόμηση), Σύγκριση, Καταμέτρηση, Μέτρηση, Αναπαράσταση Πιθανότητες
13.	Ανάπτυξη δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών στην αγωγή της πρώιμης παιδικής ηλικίας: πώς συνδυάζονται οι μαθησιακές επιδιώξεις με το πρόγραμμα προσχολικής αγωγής και πώς εφαρμόζονται με τη χρήση κατάλληλων διδακτικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Διαλέξεις, συζήτηση, δραστηριότητες αναστοχασμού	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις/παρουσιάσεις	39

	Δραστηριότητες αναστοχασμού	13
	Αυτοτελής μελέτη βιβλιογραφίας	39
	Αναζήτηση στο διαδίκτυο	28
	Ομαδική εργασία	28
	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με μία (1) γραπτή εργασία και γραπτή εξέταση με ερωτήσεις σύντομης απάντησης. Η εργασία εκπονείται ομαδικά και παρουσιάζεται προς το τέλος του εξαμήνου. Η εργασία αντιστοιχεί στο 40% και η τελική γραπτή εξέταση στο 60% της τελικής βαθμολογίας.</p>	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Björklund, C., Kullberg, A., Runesson Kemppe, A., Reis, M., Clements, D., Sarama, J., Levenson, E., Barkai, R., Tirosch, D., Tsamir, P., Askew, M., Venkat, H., & Hannula-Sormunen, M. (2018). *Learning and teaching of arithmetic skills in early years*. (Research Forum). In E. Bergqvist, M. Österholm, C. Granberg & L. Sumpter (Eds.), *Proceedings of the 42nd Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education* (vol. 1) (pp. 125–155). Umeå, Sweden: PME.
- Clements, D. H. & Sarama, J. (2023). *Τροχιές μάθησης και διδασκαλίας για τα μαθηματικά στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία* (Ξ. Βαμβακούση & Κ.Π. Χρήστου, Επιμ.). Gutenberg.
- Clements, D. H., Sarama, J., Baroody, A. J., & Joswick, C. (2020). *Efficacy of a learning trajectory approach compared to a teach-to-target approach for addition and subtraction*. ZDM. <https://doi.org/10.1007/s11858-019-01122-z>.
- Frye, D., Baroody, A. J., Burchinal, M., Carver, S. M., Jordan, N. C., & McDowell, J. (2013). *Teaching math to young children: A practice guide (NCEE 2014-4005)*. National Center for Education Evaluation and Regional Assistance, Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education.
- Williams, H. J. (2022). *Playful Mathematics for Children 3 to 7*. Sage
- Ζαχάρος, Κ. (2007). *Οι μαθηματικές έννοιες στην Προσχολική Εκπαίδευση και τη διδασκαλία τους*. Μεταίχμιο.
- Σκουμπορδή, Χ. (2015). *Το παιχνίδι στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών*. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Τζεκάκη, Μ. (2004). *Μαθηματικές δραστηριότητες για την προσχολική ηλικία*. Gutenberg.
- Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά, μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Gutenberg.